

138

Opiata pocztowa opłacana gotówką
NAKLAD 20 000 EGZ.

Cena 10 zł.

SAMORZĄDOWIEC

ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW SAMORZĄDU
TERYTORIALNEGO I INSTYTUCJI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ R. P.

Rok III

Warszawa, lipiec 1948 r.

Nr. 7 (27)

22 LIPIEC 1944 – 1948

POLSKI KOMITET WYZWOLENIA NARODOWEGO
MANIFEST – ODRÓDZENIE POLSKI

W rocznicę PKWN-u

Powstały w dniu 22 I pca 1944 r. w Chełmie Lubelskim Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego, pierwszy legalny Rząd Polski po klęsce wrześniowej, zapowiedział i konsekwentnie realizował wielowiekowe pragnienie Narodu Polskiego.

Manifest Lipcowy P.K.W.N., stał się programem całej demokracji Polskiej.

Wytyczne Manifestu Lipcowego były podstawą działalności Rządu Tymczasowego i Rządu Jedności Narodowej i do dnia dzisiejszego są drogowskazem, którym kieruje się nasz Rząd w dziele umacniania i rozwoju ustroju demokratycznego naszego Państwa Ludowego.

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego — reprezentując wszystkie demokratyczne partie polityczne — dał ziemię chłopom, wyrzucając poza nawias życia politycznego klasę obszarników, sprawcę wszystkich nieszczęść Polski na przestrzeni dzieł; rozbudował Armię Polską, która walcząc przy boku Armii Radzieckiej, pomściła klęskę wrześniową i zatknęła polski sztandar na murach Berlina;

Odsunął od wpływu i znaczenia w kraju reakcyjny „rząd” emigracyjny w Londynie, dążący do zaprowadzenia w Polsce stosunków przedwrześniowych, tj. zepchnięcie mas ludowych w cień i uczynienie z nich przedmiotów rządów faszystowskich; uniemożliwił wielkiemu kapitałowi rodzinnemu i międzynarodowemu odzyskanie wpływu na gospodarkę i politykę powstającej z gruzów nowej Polski; zabezpieczył przysiężne granice Polski nad Odrą i Nysą przez zapoczątkowanie ścisłej współpracy ze Związkiem Radzieckim.

W ciężkich warunkach, przy istniejącej dywersji przyczajonej reakcji, w obliczu olbrzymich trudności wskutek potwornych zniszczeń wojennych, Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego kładł fundamenty pod

odbudowę odradzającej się Nowej Polski, Polski Ludowej, Polski robotnika, chłopu i pracownika umysłowego. Zarysowując zaryby naszej państwowości — Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego określił również ramy dla naszego samorządu terytorialnego.

Dekret P.K.W.N. z 23 listopada 1944 r., wraz z ustawą z dnia 11 września 1944 r., powołały do życia szeroki ludowy samorząd terytorialny o zadaniach i uprawnieniach, nieznanych w Polsce przedwrześniowej.

Troska o człowieka pracy była jednym z podstawowych motorów działania P.K.W.N.-u. Manifest Lipcowy ogłosił, jako rzecz zasadniczą, poprawę bytu pracowników, odbudowę i rozbudowę instytucji ubezpieczeń społecznych na wypadek choroby, inwalidztwa, bezrobocia oraz ubezpieczeń na starość; postanowił, że instytucje ubezpieczeń społecznych oparte będą na zasadach demokratycznego samorządu i wprowadzone zostaną nowoczesne prawodawstwo w dziedzinie ochrony pracy.

Te wytyczne Manifestu Lipcowego stały się podstawą do organizowania robotniczych i pracowniczych związków zawodowych, reprezentujących interesy całej klasy pracującej. Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego wskazał ruchowi zawodowemu w Polsce zadania i kierunek rozwoju. Bez słusznej, dalekowzrocznej polityki P.K.W.N.-u nie byłby możliwy tak szybki wzrost liczby związków zawodowych i olbrzymia już obecnie rola, reprezentującej wszystkich związkowców, Komisji Centralnej Związków Zawodowych.

Cały naród solidaryzuje się z uchwałą Komisji Sejmowej, rozpatrującej zamknięcie rachunkowe za okres do końca 1944 r., że Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego dobrze zasłużył się Ojczyźnie.

JEDŹ

na

WYSTAWĘ ZIEM ODZYSKANYCH

DO WROCŁAWIA

Zobacz dorobek i osiągnięcia Polski Ludowej

Zarządy Oddziałów — Zarządy Okręgów winny organizować zbiorowe wycieczki. Zarząd Okręgu Wrocławskiego n/Związku zadeklarował współpracę i pomoc organizacyjną. Zwracać się Z. Okr., Wrocław, Pomorska 15

Plenarne Posiedzenie Zarządu Głównego rozszerzone o przewodn. i sekretarzy zarządów okręgowych świadectwem

że wielkie przeobrażenia społeczno-gospodarcze w Polsce Ludowej

są podstawą działalności członków

Zw. Zaw. Pracow. Samorz. Teryt. i Instyt. użyt. Publ. R. P.

W dniach 28 i 29 czerwca 1948 r., odbyło się plenarne posiedzenie Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Samorządu Terytorialnego i Instytucji Użyteczności Publicznej R.P., rozszerzone o przewodniczących i sekretarzy Zarządów Okręgów oraz z udziałem członków Głównej Komisji Rewizyjnej i przewodniczącego Głównego Sądu Koleżeńskiego.

Otwierając posiedzenie przewodniczący Zarządu Głównego tow. Gajewski Piotr podkreślił, że obecne posiedzenie Zarządu Głównego odbywa się po trzydniowym plenarnym posiedzeniu Komisji Centralnej Związków Zawodowych, które stwierdziło, że w rozwoju naszego życia politycznego, gospodarczego i związkowego nastąpiła dalsza poważna stabilizacja, oraz że sprawy, które były tematem narad aktywu centralnego całego ruchu zawodowego w Polsce, będą również tematem narad naszego aktywu związkowego z uwzględnieniem warunków i potrzeb naszego Związku.

Jednocześnie przewodniczący tow. Gajewski stwierdził, że obecne plenum Zarządu Głównego odbywa się w historycznym momencie dla klasy pracującej, którego wyrazem jest decyzja zjednoczenia szeregów robotniczych w jedną partię zjednoczonej klasy robotniczej — gwarantującą Narodowi polskemu, dalsze budowanie sprawiedliwej Polski Ludowej.

Waga tego faktu jest olbrzymia.

Nic więc dziwnego, że ruch zawodowy wyraża wielką radość z tego stanowiska, gdyż ze wzrostem jedności i siły klasy robotniczej, zawsze wzrastała siła i jedność ruchu zawodowego.

Nasze Państwo wyrosło z mas ludowych i opierające się na masach ludowych docenia rolę i zadania ruchu zawodowego, docenia rolę i zadania pracownika samorządu terytorialnego i zakładów użyteczności publicznej i dlatego też widzimy wśród nas przedstawicieli tego Państwa w osobach: tow. dyr. Wendla Adama, reprezentującego Kancelarię Rady Państwa, radcę Panasiuka Jana, reprezentującego Ministerstwo Administracji Publicznej, tow. Wrońskiego Jana, reprezentującego Komisję Centralną Związków Zawodowych, których w imieniu 206.000 zorganizowanych członków serdecznie powitaliśmy.

Uczczenie pamięci tow. Wiktora Grodzickiego

Przed przystąpieniem do właściwego porządku obrad plenum Zarządu Głównego na wniosek Wydziału Wykonawczego postanowiło uczcić pamięć zmarłego w dniu 20 kwietnia 1948 r. — samorządowca, Wiceprzewodniczącego Stolecznej Rady Narodowej Wiktora Grodzickiego, zasłużonego działacza ruchu robotniczego, aktywnego członka Gwardii Ludowej, oficera Armii Ludowej, uczestnika Powstania Warszawskiego,

Tow. Wiktor Grodzicki

jednego z twórców podziemnej Warszawskiej Rady Narodowej i posia do Krajowej Rady Narodowej. Zmarły będąc współtwórcą podziemnej Rady Narodowej związał swoje życie z walką o sprawiedliwość społeczną.

Głęboki patriotą, odważny żołnierz, ofiarny członek Polskiej Partii Robotniczej, nieustraszony pracownik barbarzyńsko zniszczonej przez hitlerizm War-

szawy, wypróbowany przyjaciel ruchu zawodowego, nie chciał odpocząć za życia, choć aż zdrowie Jego tego wymagało.

Odnaczony Krzyżem Grunwaldu, Krzyżem Oficerskim Odrodzenia Polski, Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Partyzanckim, a pośmiertnie Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

W zmarłym straciłmy współtwórcę i nieustraszonego działacza samorządu stołecznego, człowieka wielkiego duchem i charakterem, wiernego syna Polski Ludowej i przykładowego członka Związku Zawodowego.

Śmierć dopiero przyniosła mu odpoczynek.

Plenum Zarządu Głównego chcąc uczcić Jego pamięć ustanowiło stały fundusz Jego Imienia — na cele kulturalno — oświatowe w wysokości zł. 100.000. — corocznie, dla tej jednostki administracyjnej lub tego zakładu użyteczności publicznej na terenie Warszawy, która w ciągu roku pracy wykaże się najlepszą organizacją pracy i wynikami.

Cześć Jego pamięci!

PORZĄDEK OBRAD:

1. Sprawa reorganizacji systemu zbiórki na rzecz odbudowy Stolicy.
2. Ocena sytuacji międzynarodowej, oraz informacja z przebiegu obrad Rzymskiej Sesji Światowej Federacji Związków Zawodowych.
3. Sprawy ekonomiczne,
4. Sprawy organizacyjne,
5. Sprawy Kulturalno - Oświatowe,
6. Sprawy Wczasów Pracowniczych,
7. Sprawy wychowania fizycznego i sportu.
8. Sprawy finansowe,
9. Sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej,
10. Różne.

ODBUDOWA STOLICY

Sprawę reorganizacji systemu zbiórki na rzecz odbudowy Stolicy omówił redaktor Wojnowski Wacław, podkreślając, że odbudowa naszej Stolicy — **Serca Narodu Polskiego** — to **Symbol Naszej Niepodległości**.

ODBUDOWA WARSZAWY, TO SYMBOL NIEUGIĘTOŚCI DUCHA POLSKIEGO PRZED HITLERYZMEM I NIEZNISZCZALNOŚĆ NARODU POLSKIEGO!

OCENA SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ

Ocenę sytuacji międzynarodowej omówił dyr. Departamentu Ministerstwa Spraw Zagranicznych tow. Fleszar, przekonując, że jedyną drogą wiodącą do pokoju i bezpieczeństwa Narodu Polskiego i Narodów Europy, jest droga wytyczona przez konferencję Warszawską ośmiu Ministrów Spraw Zagranicznych, a mianowicie: Związku Sowieckich Republik Rad, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Jugosławii, Albanii i Polski.

Informacje o przebiegu obrad Rzymskiej Sesji Światowej Federacji Związków Zawodowych omówił tow. Walaszczyk Edward, sekretarz generalny, podkreślając znaczenie jednoci

światowego ruchu zawodowego, praw Światowej Federacji Związków Zawodowych w łonie O. N. Z. i obrony tychże praw.

Nic więc dziwnego, że tak na Rzymskiej sesji Światowej Federacji Związków Zawodowych, jak i w poszczególnych Państwach jesteśmy świadkami — że klasa robotnicza i masy pracujące demaskują zdrajców klasy robotniczej i odpowiadają na te zdrady silniejszym jeszcze zwarem swych szeregów i pędem ku jednoci.

Do nas obecnie należy uświadomienie sobie, że jesteśmy najpotężniejszą siłą na świecie, jako ruch zawodowy i przejście do ofensywy przeciw słom reakcji i faszyzmu. Przeciw podżegaczom wojennym, demaskując w dalszym ciągu zdrajców i staczających się pseudo-przywódców klasy pracującej do obozu jawnej zdrady, tak interesów klasowych, jak i narodowych.

I to jest obecnie najważniejszym naszym zadaniem.

SPRAWY EKONOMICZNE

Sprawy płacy i pracy dla pracowników samorządu terytorialnego i instytucji użyteczności publicznej omówił tow. Ryfka Dominik — wiceprzewodniczący, wykazując, że od stycznia bieżącego roku przez wprowadzenie ekwiwalentu pieniężnego za niektóre artykuły żywnościowe, że przez obniżenie stopy procentowej podatku od wynagrodzeń i przez wprowadzenie dodatków rodzinnych z jednej strony, a poprzez zahamowanie wzrostu cen, a nawet tendencji deflacyjnych z drugiej strony, nastąpiła pewna poprawa bytu.

Niemniej dalsza poprawa bytu jest możliwa, lecz wiąże się ona z lepszą organizacją pracy — z wprowadzeniem współzawodnictwa pracy, racjonalizacji, oszczędnej gospodarki i zbiorowej oraz uczciwej pracy — wszystkich członków naszego Związku.

Możliwości współzawodnictwa są i musimy współzawodniczyć i będziemy współzawodniczyć.

Następnie omówiono sprawę emerytalną i fundusz socjalny.

SPRAWY ORGANIZACYJNE

Sprawy organizacyjne omówił tow. Walaszczyk Edward — sekretarz generalny, wyjaśniając szczegółowo następujące zagadnienia:

1. zagadnienie nowej roli i zadań Związku Zawodowego w warunkach nowego ustroju Demokracji Ludowej i różnicy między walką klasową w państwie kapitalistycznym, a walką klasową w państwie demokracji ludowej.
2. Zagadnienie zaśmiecenia ruchu zawodowego różnymi fałszywymi teoriami.
3. Zagadnienie, jak należy kierować związkiem zawodowym.

4. Zagadnienie jak najściślej powiązać aparat związkowy z masami pracowniczymi.
5. Zagadnienie jak kontrolować wykonanie tych zadań.

Z referatu tow. Walaszczyka Edwarda plenum wyciągnęło wniosek, że tak potężny związek zawodowy, jak nasz — liczący 17 Okręgów, 385 oddziałów, 206.000 członków — posiada jeszcze poważne braki organizacyjne.

Na podstawie codziennej pracy, na podstawie dość obszernego materiału dokumentacyjnego oraz na podstawie dość wnikliwej analizy stwierdzono, że niektóre instancje związkowe pracują nadal „chałupniczo”, wyrywkowo i nienaukowo.

Błędów w naszej pracy musimy się doszukiwać: w wybujałym autonomizmie, braku dyscypliny związkowej, w braku krytyki i samokrytyki, w niewłaściwym sposobie pobierania składek członkowskich, w braku planowej pracy, a niejednokrotnie i w zbiurokratyzowaniu niektórych instancji związkowych n/Związku.

Omówiono również słabą pracę wśród kobiet.

SPRAWY KULTURALNO-OŚWIATOWE

Sprawy kulturalno-oświatowe omówił tow. Bednarz Jan, wiceprzewodniczący, z których na czoło wysuwa się: znaczenie wychowania nowego człowieka w Państwie Ludowym, likwidacja wielotorowości w pracy kulturalno-oświatowej, znaczenie masowego szkolenia członków Związku, prowadzenie świetlic i domów kultury, racjonalnego wykorzystania wyszkolonych kadr związkowych.

Referat między innymi wykazał oprócz błędów ideologiczno-organizacyjnych bardzo poważny i wszechstronny dorobek w dziedzinie kulturalno-oświatowej n/Związku.

SPRAWA WZASÓW PRACOWNICZYCH

Zagadnienie wczasów pracowniczych referował tow. Ryfka Dominik — wiceprzewodniczący, wskazując na nasze osiągnięcia i braki, oraz wysuwając ostateczny wniosek, że jedynie i słusznie mogą być wczasy pracownicze rozwiązane przez pełną centralizację. Przez co należy rozumieć, że wtedy nie będzie decydowała ilość posiadanych domów i miejsc własnych, a będzie decydował rozdziałnik, biorący pod uwagę ogólną liczbę miejsc na wczasy pracownicze i stan liczebny poszczególnych związków zawodowych.

Niemniej ważną sprawą jest, ażeby urlopy pracownicze były rozkładane na cały rok, gdyż wtedy jest możliwość przepuszczenia przez domy wypoczynkowe większej ilości wczasowiczów.

Na zarządach wszystkich instancji związkowych będzie ciążyła odpowiedzialność za dopilnowanie planów urlopowych i najsluszniejsze go rozdziału miejsc.

Brakiem, stwierdzonym w akcji wczasów pracowniczych, jest niedocenywanie pracy kulturalnej w domach wypoczynkowych, oraz nie rzadkie wypadki czynienia inwestycji, czy większych remontów kosztem wczasowiczów.

To ostatnie kwalifikuje się już jako przestępstwo wobec człowieka pracy.

SPRAWY FINANSOWE

Sprawozdanie finansowe za rok 1947 i za czas od 1 stycznia do 31 maja 1948 r. złożył tow. Stanisław Reszczyński — skarbnik.

Ze sprawozdania wynika, że wydatki i dochody na podstawie preliminarza budżetowego na rok 1947 zamykały się sumą zł 14.900.000.

Po uchwaleniu zaś preliminarza dodatkowego wzrosły do wysokości zł 21.552.000.

Wykonanie budżetu za rok 1947:

W Y D A T K I

	Prelminowano	Wykonano
1. Personalne	zł. 7.723.200.—	zł. 7.854.627.33
2. Administracyjno-Gospodarcze	„ 1.682.000.—	„ 2.464.693.13
3. Organizacyjne	„ 5.105.000.—	„ 5.913.751.—
4. Subsydia, zapomogi i odprawy	„ 4.906.800.—	„ 6.892.674.42
5. Odpis na amortyzację	„ 22.000.—	—
6. Uzupełnienie inwentarza	„ 2.113.000.—	„ 2.184.891.—
Razem	zł. 21.552.000.—	zł. 25.310.636.88

D O C H O D Y

	Prelminowano	Wykonano
1. Wpływy ze skł. czł.	zł. 21.052.000.—	zł. 30.289.073.80
2. Wpływy z pren. „Samorządowca“	„ 200.000.—	„ 344.056.—
3. Inne wpływy budż. og.	„ 300.000.—	„ 1.536.834.54
Razem:	zł. 21.552.000.—	zł. 32.169.964.34

Nadwyżka dochodów w roku 1947 wyniosła 6 859.327.46 i została przeznaczona na następujące cele:

1. Sprawy organizacyjne
zł. 3 000.000.—
2. Sprawy ekonomiczne (płacy i pracy)
„ 1.000.000.—
3. Sprawy kulturalno-oświatowe
1.000.000.—
4. Sprawy młodzieżowe wychowania fizycznego i sportu
1 000.000.—
5. Wydatki prasowe
500.000.—
6. Fundusz stypendialny
359 327.46 —

SPRAWY MŁODZIEŻOWE, WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I SPORTU

Sprawy młodzieżowe, wychowania fizycznego i sportu zreferował tow. Reszczyński Stanisław — skarbnik, wykazując poważny dorobek i na tym odcinku, jak również i braki.

W każdym bądź razie należy podkreślić, że i na tym odcinku plenum stwierdziło, że mamy do zanotowania poważny dorobek w ciągu ostatniego czasu.

Brakiem zaś najpoważniejszym jest niedocenywanie spraw młodzieżowych i masowego wychowania fizycznego.

WNIOSKI GŁÓWNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ

W wyniku przeprowadzania szczegółowych prac kontrolnych, dokumentów i ksiąg za czas od I.VIII do 31.XII 1947 Główna Komisja Rewizyjna stwierdza, że:

1. Dokumenty kasowe i materiałowe są prawidłowe,
2. kwalifikacja dokumentów dokonana właściwie,
3. konta księgowości określono jasno i przejrzysto,
4. poziom flichowy personelu zadawalający.

W wyniku badania szczegółowej działalności prac związkowych Główna Komisja Rewizyjna, doceniając wysiłki Prezydium, wyraża mu swoje uznanie.

Reasumując powyższe Główna Komisja Rewizyjna stwierdza, że bilans, jak i rachunek wyników za rok 1947 pod względem merytorycznym nie nasuwają żadnych zastrzeżeń, wobec czego zgłasza wniosek o ich akceptację.

DYSKUSJA

Po każdym punkcie porządku dziennego odbywała się bardzo rzeczowa i właściwa dyskusja, oparta na krytyce i samokrytyce ze wskazywaniem poważnych osiągnięć, a z drugiej strony ze wskazywaniem braków w naszej działalności, które należy według potrzeb i pilności uzupełnić, naprawić.

W dyskusji brało udział ogółem 52 mówców.

Plenum Zarządu Głównego — przewodniczący i sekretarze Zarządów Okręgów, członkowie Gl. Kom. Rew. oraz przev. Gl. Sądu kol — przed gmachem Związku

Wyniki obrad – uchwały i rezolucje

Plenarne posiedzenie Zarządu Głównego rozszerzone o przewodniczących i sekretarzy Zarządów Okręgowych, członków Głównej Komisji Rewizyjnej i przewodniczącego Głównego Sądu Koleżeńskiego uchwaliło jednogłośnie przy burzliwych oklaskach następujące rezolucje:

I.

W SPRAWIE SESJI RZYMSKIEJ ŚWIATOWEJ FEDERACJI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Plenum Zarządu Głównego z zadowoleniem przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości uchwały Wydziału Wykonawczego Światowej Federacji Związków Zawodowych w Rzymie w sprawie jednoci ruchu zawodowego.

Plenum Zarządu Głównego zapewniła Komisję Centralną Związków Zawodowych, że użyczy jej pełnego poparcia kiedy zajdzie potrzeba, ażeby uchwały Wydziału Wykonawczego Światowej Federacji Związków Zawodowych były wykonywane.

Plenum Zarządu Głównego popiera Komisję Centralną Związków Zawodowych w sprawie otrzymania należnych praw przez Światową Organizację Związków Zawodowych w Radzie Gospodarczo-Społecznej O. N. Z.

Plenum Zarządu Głównego solidaryzuje się w całej rozciągłości z Komisją Centralną Związków Zawodowych i z uchwałami Wydziału Wykonawczego Światowej Federacji Związków Zawodowych w sprawie rozwoju i obrony praw związkowych na świecie.

Plenum Zarządu Głównego w imieniu 206.000 swych członków prosi Komisję Centralną Związków Zawodowych o jak najenergiczniejsze zaprotestowanie

przeciwko prześladowaniom ruchu zawodowego i potępia wszystkie te rządy, które likwidują, względnie przesładują, ruch zawodowy i jego działaczy.

Plenum Zarządu Głównego przesyła serdeczne pozdrowienia i wyrazy solidarności, bohatersko walczącej o wolność i demokrację, o prawo do pracy i ludzkiego życia, klasie pracującej w krajach: Hiszpanii, Grecji, Indii, Iranu, Egiptu, Brazylii, Chile, Portugalii, Argentynie, Chin, Malajii, Birmy i Cejlonu.

Plenum Zarządu Głównego za pośrednictwem Komisji Centralnej Związków Zawodowych wyraża przekonanie, że Rząd Polski okaże dalszą pomoc i poparcie dla słusznych i sprawiedliwych żądań Światowej Federacji Związków Zawodowych, będących zarazem stanowiskiem całej klasy robotniczej polskiej, zorganizowanej w K. C. Z. Z.

Plenum Zarządu Głównego solidaryzuje się ze stanowiskiem K. C. Z. Z. w sprawie departamentów zawodowych i akceptuje stanowisko, że o ile nie dojdzie do porozumienia z międzynarodowymi sekretariatami, to winny być zorganizowane departamenty zawodowe przy Światowej Federacji Związków Zawodowych.

II.

OBRONA POKOJU I BEZPIECZEŃSTWA NASZYCH GRANIC

Plenum stwierdza, że ostatnie posunięcia Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji w porozumieniu z państwami Beneluxu nie pozostawiają żadnej wątpliwości co do tego, iż państwa te wkroczyły w stosunku do Niemiec otwarcie na drogę zerwania z polityką, określoną układami w Jule i Poczdamie. Separatystyczna konferencja londyńska w sprawie niemieckiej została zwołana bez udziału ZSRR — państw, które w walce z hitleryzmem poniosło największe ofiary i wniosło największy wkład w dzieło zwycięstwa Narodów Zjednoczonych oraz bez udziału Polski, Czechosłowacji, Jugosławii — państw, które najwięcej ucierpały od agresji niemieckiej. Stała się ona jawną demonstracją dążeń anglosaskich do odbudowy szowinistycznej i militarnej Germanii. Uchwały konferencji londyńskiej jawnie świadczą o dążeniu wielkich monopolistów amerykańskich i angielskich do odbudowy ciężkiego przemysłu zbrojeniowego Zagłębia Ruhry i zorganizowania federacyjnych Niemiec Zachodnich, w których władze sprawowałby niemieccy magnaci ciężkiego przemysłu, związani bezpośrednio z amerykańskim kapitałem monopolistycznym.

Plenum stwierdza, że stworzenie Niemiec na podstawie uchwał konferencji londyńskiej stoi w jaskrawej

wej sprzeczności z najżywością interesami wszystkich narodów europejskich, w pierwszym zaś rzędzie narodów sąsiadujących z Niemcami, t. j. Polski, Czechosłowacji i Francji. Odbudowa Niemiec na bazie uchwał konferencji londyńskiej oznacza — odrodzenie militarizmu niemieckiego, który dwukrotnie za życia jednego tylko pokolenia doprowadził do krwawych katastrof wojennych, oznaczając odrodzenie polityki kajzera Wilhelma i Hitlera. Uchwały konferencji londyńskiej są w pierwszym rzędzie wymierzone przeciwko naszej granicy nad Odrą i Nysą, która jest nie tylko granicą Polski, ale granicą wszystkich państw mówiących pokój i pragnących w interesie pokoju okiełzać siły zaborczości teutońskiej.

Uchwały konferencji londyńskiej są również sprzeczne z interesem szerokich mas narodu niemieckiego, które nie są zainteresowane, ani w przywróceniu władzy niemieckim magnatom przemysłowym i junkrom pruskim, ani w odrodzeniu militarizmu niemieckiego.

Posunięcia trzech mocarstw, okupujących zachodnie Niemcy w ciągu ostatnich miesięcy, w szczególności zaś ostentacyjne zaniechanie demontażu niemieckiego przemysłu zbrojeniowego, powstrzymanie denazyfikacji, uwalnianie niemieckich przestępców wojen-

nych, tolerowanie i podtrzymywanie nielegalnych oddziałów niemieckich sił zbrojnych pod postacią zorganizowanych oddziałów robotniczych, wreszcie wprowadzenie oddzielnej waluty w zachodnich Niemczech — są praktyczną realizacją odbudowy Niemiec szowinistycznych na gruncie uchwały londyńskiej i wskazują na to, że Stany Zjednoczone i Wielka Brytania podjęły próbę zbudowania niemieckiej bazy wojennej w sercu Europy dla rozpętania nowej rzezi światowej.

Plenum konstatuje, że szerokie rzesze samorządowców i pracowników użyteczności publicznej wzburzone są projektem udzielenia pomocy Niemcom w ramach planu Marshalla. W 3 lata po zakończeniu działań wojennych, gdy w gruzach leżą jeszcze setki miast i osiedli ZSRR, Polski, Jugosławii, Francji, Anglii i innych krajów, barbarzyńsko zniszczonych przez najeźdźców hitlerowskich, udziela się pomocy Niemcom, które w wojnie poniosły stosunkowo niewielkie straty.

Plenum solidaryzuje się w zupełności, imieniem reprezentowanych przez siebie 200.000 zorganizowanych pracowników — z działalnością Rządu Rzeczypospolitej, domagając się niezwłocznego przystąpienia do demonstacji niemieckich fabryk zbrojeniowych i przeznaczenia zdemontowanych maszyn na cele reparacji i odszkodowań wojennych dla krajów zniszczonych, przede wszystkim dla ZSRR i Polski.

Plenum stwierdza, że podział Niemiec na państwo Zachodnio-Niemieckie i Wschodnio-Niemieckie jest celowym dążeniem imperialistów anglo-amerykańskich do oddania sprawy zjednoczenia Niemiec w ręce elementów szowinistycznych i hitlerowskich, aby umożliwić im, podobnie, jak to miało miejsce po pierwszej wojnie światowej, do wzbudzenia w narodzie niemieckim ducha odwetu i zaborczości. Temu samemu celowi służy stawianie na czele Niemiec przestępców wojennych, w rodzaju Kopfa, ochrona niemieckiego sztabu generalnego (gen. Guderian, gen. Kesselring i cała plejada znanych sztabowców niemieckich) i zezwolenie na dalsze rozwijanie przestępczych działalności niemieckim koncernom i kartelom wielkoprzemysłowym. Temu celowi służy również przyjęcie na konferencji londyńskiej zasada, że produkcja Za-

głębia Ruhry, a więc najpotężniejszego ośrodka zbrojeniowego Niemiec, zostaje wyłączona spod kontroli ZSRR i Francji oraz następuje faktyczne likwidowanie kontroli 4-ech mocarstw nad Niemcami, ustalone w Jałcie i Poczdamie.

Plenum konstatuje, że są dziś jednak siły, które przedwstawiają się groźbie nowej wojny i zdolne są zapobiec powtórzeniu się nowego Monachium. Jaskrawą i mocną demonstracją tych sił była konferencja Warszawska Ministrów Spraw Zagranicznych ZSRR i państw Demokracji Ludowej, która przed całym światem stwierdziła, że nie dopuści do nowej agresji niemieckiej. Deklaracja Warszawska wyraża wolę milionów ludzi pracy we wszystkich krajach świata, którzy z niepokojem obserwują, jak w trzy lata po zakończeniu drugiej wojny światowej anglosascy podżegacze do nowej wojny światowej, powtarzają niebezpieczną grę z okresu po pierwszej wojnie światowej. Deklaracja ta jest w zupełności zgodna z interesami Narodu Polskiego, który nie zapomniał doświadczeń z ostatniej wojny i nigdy nie pogodzi się z odbudową imperialistycznych Niemiec.

Plenum w imieniu szerokich rzesz samorządowców i pracowników użyteczności publicznych zapewnia, że odpowiedzą na zbrodnicze zakusy imperialistów anglosaskich będzie zwiększenie wysiłku na rzecz odbudowy Polski, jeszcze większe wzmoczenie wydajności pracy i ofiarności dla naszego Demokratycznego Państwa Ludowego, które jest jednym z gwarantów pokoju światowego. Plenum stwierdza, że granica na Odrze i Nysie — granica pokoju światowego jest nierozdzielnie złączona z najżywością interesami mas pracujących Polski i w imieniu zorganizowanych 200.000 samorządowców oświadcza uroczysto, że Rząd Rzeczypospolitej, stwierdzając nienaruszalność tej granicy wyraża uczucia i myśli całej polskiej klasy pracującej i całego Narodu Polskiego. Plenum imieniem tysięcy zorganizowanych pracowników samorządu i instytucji użyteczności publicznej w pełni solidaryzuje się z treścią Deklaracji Warszawskiej i stwierdza, że Rząd Rzeczypospolitej w swojej polityce obrony pokoju — ma za sobą pełne poparcie pracowników samorządu terytorialnego i użyteczności publicznej.

III.

W SPRAWIE ANTYPANSTWOWEGO LISTU PAPIEŻA

Plenum stwierdza, że wśród szerokich rzesz pracowników samorządowych i instytucji użyteczności, z których znakomitą większość stanowią wierzący rzymsko-katolicy, wywołało ostatnio głębokie poruszenie wystąpienie Papieża — w sprawie granicy na Odrze i Nysie. List Papieża do biskupów niemieckich zawiera wyraźne poparcie dla rewizjonistycznych dążeń szowinistycznego odłamu narodu niemieckiego i kwestionuje nasze prawa do Ziemi Odzyskanych.

W niespełna 4 lata po zrównaniu z ziemią naszej stolicy i dokonaniu przestępstw, jakich równych nie znają dzieje świata, Papież wzywa do puszczenia w niepamięć zbrodni hitlerowskich.

Nie dotykając kwestii religijnych i abstrahując od zagadnień wiary, Plenum zmuszone jest podkreślić, że nie może uznać za słuszne i usprawiedliwione politycznego stanowiska, zawartego w omawianym liście Papieża. Wystąpienie Papieża jest szczególnie krzywdzące dla nas Polaków, którzy w ciągu długich lat mrocznej okupacji hitlerowskiej, gdy cała Polska rozbrzmiewała jękami milionów niewinnych męczenników mordowanych przez zbirów hitlerowskich w obozach Oświęcimia, Majdanka, Treblinka, oraz bojowników katowanych w piwnicach gestapo, — nie usłyszeliśmy ani razu głosu Papieża, piętnującego okrutnych oprawców hitlerowskich. Wystąpienie Papieża jest dla nas szczególnie bolesne, że następuje ono w

momencie, gdy ciemne siły, dążące do wywołania nowej wojny światowej, mają zawarte niedawno umowy międzynarodowe i otwarcie przysięgają do odbudowy imperialistycznych Niemiec, jako bazy wypadowej do nowej agresji.

Plenum Zarządu Głównego, jako naczelna instancja jednolitej i powszechnej organizacji zawodowej, obejmującej 206.000 pracowników samorządu i użyteczności publicznej, kategorycznie protestuje przeciwko wystąpieniu Papieża za rewizją granicy na Odrze i Nysie i stwierdza, że zgodnie z uchwałą Warszawskiej Konferencji Ministrów Zagranicznych 8 państw — granica ta jest nie tylko granicą Polski, ale również i granicą pokoju światowego.

Plenum z oburzeniem podkreśla antypatriotyczne stanowisko niektórych grup politycznych, która,

maskując swoje antynarodowe stanowisko pod płaszczkiem wiary i dogmatu nieomylności Papieża, jakkolwiek zdają sobie sprawę z tego, że dogmat nieomylności dotyczy wyłącznie kwestii wiary, a nie kwestii politycznych, nie potrafią zdobyć się na jawne poćpienie rewizjonistycznych dążeń np. rzecz Niemiec.

Plenum stwierdza, że kwestia Ziemi Odzyskanych jest kwestią niepodlegającą żadnej dyskusji i oświadcza, że tysięczne masy pracowników samorządu i użyteczności publicznej, zrzeszonych w swojej organizacji zawodowej, z całą stanowczością domagają się przeciwstawienia tendencjom odbudowy nowych imperialistycznych Niemiec bez względu na to, z jakiej strony one by nie pochodziły.

IV.

BUDOWA DOMU ZJEDNOCZONEJ PARTII KLASY ROBOTNICZEJ

Plenum stwierdza, że wspólne działanie partii robotniczych mało decydujące znaczenie dla umocnienia w Polsce władzy Ludu Pracującego i odbudowy kraju. Tylko dzięki skoordynowanym wysiłkom obydwóch partii robotniczych i jednolitemu frontowi klasy robotniczej zlikwidowano nielegalne podziemie, zwalcza się spekulację i wykonano plan gospodarczy za 1947 r.

Jedność działania klasy robotniczej była również bazą, na której możliwy był świetny rozwój w Polsce Ludowej ruchu zawodowego, obejmującego miliony robotników i pracowników umysłowych. Dzięki jedności działania podjętych politycznych ruchów zawodowych w Polsce nabrał mocy i stał się jednym z czynników, na których opiera się nasze państwo Demokratyczno-Ludowe.

Samorządowcy i pracownicy użyteczności publicznej, którzy przez długi okres byli zorganizowani w odrębnych, zwalczających się związkach zawodowych, bardziej, aniżeli inne odłamy pracowników, doceniają znaczenie jedności szeregów robotniczych w walce o pełne wyzwolenie klasy robotniczej. Wzmocnienie

partii politycznej jest wzmocnieniem ruchu zawodowego.

Plenum wyraża głębokie przekonanie, że połączenie obydwóch partii robotniczych i mocne zespolenie szeregów robotniczych w ramach organizacyjnych Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej jest nieodzownym warunkiem dalszego marszu w kierunku socjalizmu, jest też równocześnie wzmocnieniem frontu walki przeciw podżegaczom wojennym o utrzymanie pokoju światowego, w czym żywo i zainteresowana jest cała klasa robotnicza Polski, cały Naród Polski.

Wychodząc z powyższych założeń, Plenum akceptuje w całej rozciągłości uchwałę Prezydium Zarządu Głównego z dnia 5 kwietnia br. o wpłaceniu z funduszy związkowych sumy

1 MILION ZŁOTYCH

na budowę Domu Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej i wzywa wszystkich samorządowców i pracowników użyteczności publicznej do jak najwydatniejszego wysiłku w akcji zbiorowej na powyższy cel, jako wyrazu świadomego udziału w dalszym tworzeniu i ugruntowaniu nowego ustroju.

V.

ODBUDOWA WARSZAWY

Plenum Zarządu Głównego wzywa wszystkich członków Związku do jak najliczniejszego udziału w pracach terenowych Komitetów Odbudowy Warszawy, celem zwiększenia dobrowolnych powszechnych i stałych składek na rzecz odbudowy zniszczonej Stolicy.

Plenum Zarządu Głównego apeluje do członków i wszystkich komórek organizacyjnych, by akcję zbiórki funduszy na Odbudowę Warszawy zwiększyć

wogóle, a specjalnie nasilić w miesiącu wrześniu, jako miesiącu Odbudowy Stolicy, zbierając wpływy pojedyncze i zbiorowe na specjalne listy i odsyłając je bezpośrednio do miejscowych Komitetów Odbudowy Warszawy, zawiadamiając o tym zawsze Zarząd Główny. Zbiórki terenowe powinny mieć charakter powszechny, gdyż niewielka ofiara, a masowo dawa na daleko duże wyniki.

VI.

SPRAWY ORGANIZACYJNE

Rozszerzone Plenarne posiedzenie Zarządu Głównego po wysłuchaniu referatu w sprawach organizacyjnych, wygłoszonego przez tow. Edwarda Wałszczyka, stwierdza co następuje:

I. W okresie od ostatniego Plenum Zarządu Głównego, odbytego w lutym br., działalność związkowa znacznie się ożywiła i osiągnęło pewne pozytywne wyniki. A mianowicie:

1. Ilość członków przekroczyła 205.000, co świadczy o wzroście wpływów naszego Związku,
2. działalność finansowa stoi na poziomie i obserwuje się stały wzrost opłacanych składek,
3. Związek interweniował w sprawach płacy i pracy załatwił szereg zagadnień w duchu odpowiadającej ideologii związkowej,
4. Prezydium współpracowało z Kancelarią Rady Państwa, Ministerstwem Administracji Publicznej, Ministerstwem Ziemi Odzyskanych, Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej w zakresie dotyczącym spraw pracowniczych.

II. Plenum Zarządu Głównego stwierdza jednakże, że ruch zawodowy nie zawsze i nie na wszystkich odcinkach pracy nadążał za rosnącymi zadaniami. A to:

1. niedostateczna była praca ideologiczna zarówno wśród aktywu związkowego, jak i wśród członków Związku. Na działaczach związkowych ciąży jeszcze tradycja minionego okresu i przeżytki ideologii mieszczańskiej,
2. nie opanowano w dostatecznej mierze problematyki ruchu zawodowego i nie zmieniono wśród działaczy związkowych dawnego trybu pracy. Działacze związkowi nie nauczyli się dotychczas kierować masami związkowymi, pracują najczęściej bez żadnego planu i ulegają w swojej pracy rutynie biurokratycznej, zastępując pracę pańkowską żywy kontakt z terenem i z masami,
3. powiązanie z masami związkowymi jest niedostateczne, aparat związkowy często nie orientuje się w nastrojach swych członków, nie umie wypracować właściwych metod oddziaływania na masy członkowskie we właściwym kierunku,
4. nie kierując w dostatecznej mierze masami związkowymi, pracując bezplanowo, aparat związkowy nie umie zorganizować właściwego systemu kontroli wykonania postawionych mu

zadań, co jest rzeczą nieodzowną dla dobrego spełnienia pracy związkowej.

III. DLA NAPRAWY ISTNIEJĄCEGO STANU RZECZY PLENUM ZALECA:

1. wzmocnić pracę ideologiczną wśród członków związku, a w pierwszym rzędzie wśród aktywu związkowego, kładąc specjalny nacisk na kształcenie w duchu marksistowskim — podstawowej kadry funkcjonariuszy związkowych,
2. wezwać wszystkich aktywistów związkowych do wzmocnienia czujności przy swojej pracy związkowej — w stosunku do różnych teorii niemarksistowskich, lub kołtuńskich, które często zśmieszały klasowy ruch zawodowy,
3. polecić wszystkim instancjom związkowym stosowanie demokratycznych metod pracy, polegających na kolektywnym kierowaniu związkami, systematycznym zwoływaniu posiedzeń i przestrzeganiu zasady wyboru władz związkowych,
4. zalecić wszystkim instancjom związkowym opracowanie planów okresowych pracy i kontrolowanie pracy i zadań stawianych przed związkami,
5. zalecić wszystkim instancjom i działaczom związkowym zmianę biurokratycznego systemu pracy na żywy kontakt z terenem, zalecić funkcjonariuszom związkowym jak najczęstsze wyjazdy w teren, dla utrzymywania jak najściślejszego związku z masami członkowskimi. Zalecić zmianę systemu pobierania składek i opłat związkowych,
6. Plenum wzywa wszystkie instancje związkowe do przystosowania godzin urzędowania w biurach i sekretariatach związkowych do potrzeb mas członkowskich.

Zważywszy, że zagadnienia organizacyjne na obecnym etapie pracy naszego Związku Zawodowego nabraly wyjątkowego znaczenia — Plenum Zarządu Głównego wyraża przekonanie, że zmiana systemu pracy w duchu niniejszej uchwały przyczyni się do dalszego znacznego ożywienia i ulepszenia pracy związkowej oraz do wyrobienia właściwej postawy społecznej pracowników samorządu terytorialnego i użyteczności publicznej.

VII.

CENTRALIZACJA WCZASÓW PRACOWNICZYCH

Plenum Zarządu Głównego po wysłuchaniu referatu tow. wiceprzewodniczącego Ryfki Domnika stwierdza:

1. że całkowita centralizacja wczasów pracowniczych przy Funduszu Wczasów Pracowniczych — K. C. Z. Z. jest słuszna,
2. przez centralizację, a więc przez jednolitą administrację i gospodarkę domami wypoczynkowymi podniesie się poziom wczasów pracowniczych.

3. dla zabezpieczenia przed stratami z uwagi na niewykorzystanie przez wczasowiczów wyjazdów do domów wypoczynkowych — Plenum akceptuje — pobieranie opłat z góry od pracownika i pracodawcy za korzystanie z wczasów,
4. Plenum wzywa Prezydium do przeznaczania pewnych kwot na cele kulturalno-oświatowe na wczasach.

VIII.

SPRAWY EKONOMICZNE

Wychodząc z założenia, że polityka Rządu, zmierzająca do poprawy bytu klasy robotniczej drogą zwiększenia wydajności pracy, oszczędnej gospodarki materiałowej, racjonalizacji pracy, współzawodnictwa, zwiększonej ilości masy towarowej, stabilizacji cen i stosunków gospodarczych w Państwie, jak również wpływu na klasowo słuszny podział dochodu narodowego i walki ze spekulacją, a unikanie mechanicznego podwyższania zarobków i inflacji — Plenum uważa, że jest drogą bezwzględnie słuszną i uzasadnioną.

1. Dowodem tej słuszności jest stała poprawa sytuacji ekonomicznej człowieka pracy, której wyrazem — ostatnio — jest:

- a) wprowadzenie pieniężnych dodatków rodzinnych,
- b) wprowadzenie pieniężnego ekwiwalentu za niektóre artykuły żywnościowe,
- c) obniżenie stopy procentowej podatku od wynagrodzeń,
- d) stabilizacja cen i tendencja wzrostowa tychże.

2. Plenum stwierdza, że na terenie samorządu terytorialnego i instytucji użyteczności publicznej kwestia zwiększenia wydajności pracy, oszczędnej gospodarki materiałowej i właściwego wynagrodzenia jest niedostateczna i powinna być podjęta, rozpracowana i zorganizowana przez samych pracowników i wszystkie ogniska Związkowe przy współudziale czynników rządowych i samorządowych.

Dotychczasowa organizacja pracy, jak i częstokroć przeszerzałe formy oraz system opłacania pracowników w Samorządzie Terytorialnym i Instytucjach Użyteczności Publicznej, a w szczególności sposoby wypłacania premii, nie dają gwarancji słusznego wynagrodzenia i nie mają wpływu na zwiększenie wydajności pracy.

3. Plenum stoi na stanowisku, że taki stan rzeczy nie może być nadal tolerowany, gdy wydajność pracy przeciętnie wynosi 60 do 80 proc. stosunku przedwojennego, premie zaś są przeważnie mechanicznie stosowanym dodatkiem do uposażenia, a uposażenie składa się z różnych i różnie stosowanych dodatków, oprócz normalnie zagwarantowanych układem zbiorowym.

Stan ten wymaga ujednolcenia i uporządkowania na wzór przemysłu.

4. Plenum akceptuje w całej rozciągłości stanowisko Prezydium Zarządu Głównego zwoływane konferencji i powoływania komisji fachowców specjalistów dla poszczególnych branż jak: Administracji Samorząd, Gazownictwa, Wodociągów i Kanalizacji, Zakładów Komunikacyjnych, Rzeźni, Zakładów Oczyszczania Miasta, Energetyki i t. p., celem rozpracowania sposobów właściwego wynagrodzenia i premowania. Jednocześnie Plenum zatwierdza przedstawione przez Prezydium Zarządu Głównego następujące zasady premiowania i stosowania nagród:

- a) premowanie winno odbywać się na podstawie tabeli norm i wzorców dla poszczególnych czynności i w tych działach, gdzie czynności są wymierne.

- b) Premowaniu winna podlegać wydajność przekraczająca ustalony wzorec lub normę względnie uzyskaną oszczędność w zużyciu materiałów.
- c) Premowanie powinno stanowić sprawiedliwie obliczony ekwiwalent za zwiększoną wydajność.

- d) W Samorządzie Terytorialnym i działach pracy Instytucji Użyteczności Publicznej (gdzie stosowanie norm jest niemożliwe) mogą być wprowadzone nagrody za konkretne osiągnięcia w organizacji i racjonalizacji pracy, za właściwy stosunek do pracy i oszczędności gospodarki materiałowej, jak również za wynalazki.

- e) Wysokość wypłacanej premii lub nagród nie może być z góry ustalana procentowo do pobieranego stałego uposażenia, lecz wynikać winna z indywidualnej lub zespołowej zwiększonej wydajności pracy i tylko takie posawienie sprawy może przyspieszyć zwiększenie się środków na wynagrodzenia pracowników.

5. Plenum stoi na stanowisku, że po wprowadzeniu właściwego systemu pracy i płacy w oparciu o powyższe zasady należy przystąpić do zorganizowania i rozwoju współzawodnictwa pracy.

W tym celu Plenum upoważnia Prezydium do powołania Komitetu dla Organizacji Pracy i Współdziałania i Współzawodnictwa Pracy w Samorządzie Terytorialnym i Instytucjach Użyteczności Publicznej, na szczeblu Zarządu Głównego, którego zadaniem będzie opracowanie zasad i regulaminów współzawodnictwa.

6. Plenum stwierdza, że rozwiązanie zagadnień emerytalnych we właściwej formie jest sprawą pilną i wymaga uregulowania.

7. Plenum zaleca opracowanie wytycznych dla sprawnej działalności Komórek Bezpieczeństwa i Higieny Pracy i zorganizowanie komisji we wszystkich zakładach pracy.

8. Plenum stoi na stanowisku, że akcja socjalna prowadzona dotychczas przypadkowo — z uwagi na trudności, których nie mają inne związki — winna być prowadzona w całości samodzielnie, a w części w powiązaniu z innymi organizacjami, według lokalnych potrzeb. Plenum wskazuje, że jedną z działalności winno być najszybsze stworzenie kas oszczędnościowych z uwzględnieniem składek pracowników i pracodawców, współpraca z R. T. P. D. przy lokowaniu dzieci (żłobki, kolonie) i t. p.

OD REDAKCJI

Numer niniejszy poświęcamy plenalnemu posiedzeniu Zarządu Głównego. Tematy tam poruszane dotyczyły wszystkich spraw pracowniczych — nie oderwanych od człowieka pracy i jego interesów.

W numerach następnych będziemy rozwijać szczegóły referatów i dyskusji.

IX.

PRACA KULTURALNO-OŚWIATOWA

Plenum Zarządu Głównego stwierdza, że w dziedzinie kulturalno-oświatowej możemy poszczycić się pewnymi osiągnięciami.

Obok tych niewątpliwych osiągnięć Plenum podkreśla istnienie w celu jeszcze niedomagań w działalności kulturalno-oświatowej, na odcinku, gdy chodzi o pogłębienie ideologiczne tejże działalności.

Celem przewyższenia tych niedomagań oraz celem stworzenia sprzyjających warunków dla rozwoju pracy kulturalno-oświatowej Plenum uchwala następujące wnioski:

1. Prezydium będzie dążyć do zlikwidowania wielotorowości w naszej pracy kulturalno-oświatowej, powołując wskutek równoległego nieskoordynowanego lub wybuchającego autonomizmu.
2. masowe szkolenia aktywu związkowego, oparte o Zarząd Główny i Zarządy Okręgów, na podstawie programów Komisji Centralnej Związków

Zawodowych i pod ścisłą kontrolą działu szkoleniowego Zarządu Głównego.

3. uporządkowanie stanu świetlic, ustalając jednolitą strukturę organizacyjną i bazę materialną dla kierownictwa tych świetlic.
4. zwrócić specjalną uwagę na akcję odczytową i jej tematykę oraz na dobór repertuaru artystycznego-koncertowego.
5. zwrócić specjalną uwagę na dział biblioteczny.
6. zagwarantować stałe dotacje w wysokości 0,5% dla prowadzenia życia kulturalnego w świetlicach pracowniczych.
7. uniezależnić materialnie kierowników świetlic od zleceń pracy.
8. dokonać przeglądu obecnych kadr kulturalno-oświatowych oraz skierować wszystkich związkowych pracowników kulturalno-oświatowych na odpowiednie przeszkolenie.

ZAMKNIĘCIE OBRAD

Zamykając obrady Plenum Zarządu Głównego przewodniczący tow. Gajewski Piotr, podkreślił, że obecne posiedzenie było historyczne w rozwoju naszego Związku Zawodowego.

Ta wyższa dziś świadomość, a dowodem tego było nasze dwudniowe posiedzenie, stawianie na nim spraw, rzeczowe i słuszne dyskusje i rezolucje — są dokumentem, że treść ostatniego plenum K. C. Z. Z. — przeszczepiona na nasz teren — utrwaliła się nam, że uznajemy słuszność kierowania ruchem zawodowym przez K. C. Z. Z., że wchodzimy w nowy okres organizacyjny, w okres likwidacyjny błędów i złych tradycji w naszym ruchu zawodowym.

Przez tę pełną świadomość dajemy gwarancję naszym 206.000 członków, że ich spraw jeszcze lepiej dopilnujemy i że podniesiemy poziom ideologiczny mas członkowskich.

Plenum potwierdziło:

1. że Polskę Ludową będziemy odbudowywać bez planu Marshalla!
2. że w Polsce Ludowej będziemy budować socjalizm bez amerykańskiego kapitału!
3. że będziemy utrzymywać Niepodległość Polski Ludowej — bez protektorów agresywnych Niemiec!
4. że będziemy utrzymywać bezpieczeństwo naszego Narodu i pokój — bez podżegaczy wojennych.

O TYM MY, CZŁONKOWIE NASZEGO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO, PRACOWNICY SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I INSTYTUCJI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ R. P. ZAPEWNIAMY RZĄD RZECZYPOSPOLITEJ, PARTIE ROBOTNICZE, K. C. Z. Z. I CAŁY NARÓD POLSKI.

Niech żyje jedność klasy pracującej!

Niech żyje jedność Świątowego Ruchu Zawodowego!

Opracował E. Właszczyk.

Na Kongres Zjednoczeniowy Młodzieży

Wszyscy pracownicy zrzeszeni w Związku Zawodowym Prac. Samorz. Teryt. i Inst. Użytk. Publ. R. P. witają ze szczerym zadowoleniem i przesyłają najserdeczniejsze pozdrowienia uczestnikom Zjednoczonego Kongresu Młodzieżowego we Wrocławiu, który w dniach 21—23 lipca utworzy Zjednoczoną Organizację Młodzieży Polskiej.

* * *

Wy pierwszy realizując hasła ruchu robotniczo-chłopskiego „że w warunkach ustroju demokracji ludowej nie ma sprzecznych problemów młodzieżowych i dlatego nie ma podstaw do rozbicia ruchu młodzieżowego i robotniczo-chłopskiego”.

Ty Młodzieżowy Polski wkroczyłaś na drogę, która wskazuje, że utworzenie jednej organizacji młodzieżowej będzie największym zwycięstwem w historii ruchów młodzieżowych.

Wierzmy, że ideologia Zjednoczonej Organizacji Młodzieżowej rozwijać i pogłębiać będzie szczerą pa-

triotyzm naszej młodzieży, którego tak wiele dowodów złożyła ona w czasie wojny, że patriotyzm ten znajdzie ujście i wyładowuje się w odbudowie zniszczonego kraju, że celem jej będzie wychowanie młodzieży na świadomych budowniczych Polski Ludowej.

Nasępne zadanie Organizacji Młodzieżowej to Pol. wszechna Organizacja Służby Polsce — to dalszy etap przysposobienia zawodowego młodzieży, sprawa ułatwienia nauki i awansu społecznego synom chłopów i robotników, sprawa umasowienia wychowania fizycznego i sportu oraz przysposobienia wojskowego. wreszcie sprawa wyzyskania siły i energii młodzieży w konkretnej pracy dla kraju.

Ta Zjednoczona Organizacja Młodzieżowa winna postawić sobie jako naczelne hasło i konkretne zadanie — zjednoczenie całej młodzieży polskiej, której wychowankowie będą godnymi spadkobiercami najlepszych tradycji ruchów narodowo-wyzwoleńczych — polskiej klasy pracującej — z klasą robotniczą na czele.

Z. S.

Nowa akcja stypendialna naszego Związku

Na podstawie nakreślonych statutem Związku zadań § 1 pkt. 3 c, d, f, oraz § 2 pkt. 2 b, d, e, Plenum Zarządu Głównego na wniosek Wydziału Kulturalno-Oświatowego powzięło uchwałę o utworzeniu na stałe w oparciu o T-wo Burs i Stypendjów autonomicznego Funduszu Stypendialnego m. dr. Stefana Kopcińskiego dla pracowników samorządu i użyteczności oraz ich dzieci.

Na ten cel na wniosek członka Zarządu ob. Bronisława Janowskiego Plenum Zarządu postanowiło wydzielić z kładrocznego budżetu Związku 1 milion zł jako podstawowy fundusz, który będzie co roku rozdzielany na akcję stypendialną poszczególnych Okręgów. Akcja stypendialna naszego Związku ma na celu otoczenie opieką wybitnie uzdolnionych pracowników samorządu i użyteczności, celem ich kształcenia oraz pomoc najbardziej naszym członkom w kształceniu dzieci.

ORGANIZACJA FUNDUSZU STYPENDIALNEGO

a) przy Zarządzie Głównym.

Zarząd Główny Zw. Zaw. Pracowników Samorządu i Użyteczności nawiązał w tym celu kontakt z Zarządem Głównym T-wo Burs i Stypendjów. Opracowano wspólnie Regulamin i Instrukcję stypendialną, które już przesłano w teren do wszystkich Zarządów Okręgów i Oddziałów naszego Związku i Wojewódzkich Oddziałów TBS, które się zwrócą do naszych okręgowych komórek w tej sprawie.

Na podstawie Regulaminu Funduszu Stypendialnego § 8, 9, 11, 12 przy Zarządzie Głównym Zw. Samorządowców utworzono 5-osobowy Zarząd Centralny Funduszu, w skład którego wchodzi:

przewodniczący Funduszu Styp. ob. Bednarz Jan, wiceprezes Zarz. Gł. Zw. Samorządowców,
wiceprzewodniczący Funduszu Styp. ob. Jarosz Aleks., prezes Zarz. Okr. Stoł., czł. Wydz. Wykonawczego Zarz. Gł.,
skarbnik Funduszu Styp. ob. W. Ściwiariski, czł. Zarz. Okr. Stoł.,
sekretarz Funduszu Styp. ob. St. Reszezyński, skarbnik Zarz. Gł. Sam.,
członek Zarządu Funduszu Styp. ob. W. Cała, kier. Wydz. B. i St. TBS RP.

Centralny Zarząd Funduszu Stypendialnego przy Zarz. Gł. z dnem 1 lipca br. już nie udziela i nie będzie udzielał na przyszłość bezpośrednio żadnych stypendjów, a czynności te przekazuje do załatwienia terenowym organom, powołanym w tym celu przy Okręgach i Oddziałach naszego Związku.

Centralny Zarząd Funduszu Stypendialnego będzie tylko inicjował, koordynował i kierował akcją stypendialną Okręgów i Oddziałów, oraz będzie udzielał na ten cel odpowiednich pieniężnych zapomóg Okrę-

gom z funduszu Zarządu Gł., prowadząc wspólnie z TBS-em odpowiednią politykę stypendialną, by móc jak najwięcej rozwinąć akcję stypendialną wśród pracowników samorządu i użyteczności, i by jak najowoconiej, i sprawiedliwie zużyć te fundusze.

b) przy Zarządzie Okręgu.

Na podstawie Regulaminu § 9, 10, 11, 12, przy Zarządach Okręgowych naszego Związku analogicznie do Centralnego Zarządu Fund. Styp. zostają utworzone Wojewódzkie Zarządy Fund. Styp. Samorz.

Wojewódzki Zarząd Funduszu Samorządowców kieruje i koordynuje akcją stypendialną na terenie wszystkich Oddziałów danego Województwa, udzielając dla uzdolnionych pracowników samorządu i użyteczności, oraz ich dzieci odpowiednich stypendjów.

Skład Woj. Zarz. Fund. Styp. jak wyżej winien być 5-osobowy, w tym jeden z członków — delegat Woj. Oddziału TBS. W związku z tym trzeba nawiązać kontakty z miejscowym Oddziałem TBS.

Wojewódzki Zarz. Fund. Styp. jest powołany przez Prezydum Zarz. Okręgu jako władzę zwierzchnią. Uchwały Woj. Zarz. Fund. Styp. podlegają zatwierdzeniu przez Prezydum. Dlatego pożądanym jest, by w skład Zarządu Woj. Fund. Styp. wchodził przynajmniej 1 członek Prezydum Okręgu. Może to być przewodniczący Okręgowej Kom. Kult.-Oświatowej, pełniąc dwie funkcje razem.

Zarząd Okręgu powinien jak najwcześniej podać prasie do publicznej wiadomości swych członków o utworzeniu Woj. Fund. Styp. Samorządowców, określając wyraźnie cele, zadania, zakres działalności, skład personalny Zarządu Funduszu, sumy uzyskane i sumy projektowane oraz plan terenowej akcji stypendialnej Okręgu.

Zarządy Okręgów poczynią starania, by jak najbardziej stosownie do potrzeb i możliwości finansowych pracowników samorządu i użyteczności i związków komunalnych danego województwa rozwinąć swoją akcję stypendialną, czerpiąc dochody z różnych źródeł, uwielokrotniając w ten sposób otrzymane z Zarządu Gł. Związku Samorządowców sumy.

c) przy Zarządzie Oddziału:

Przez powiatowe, grodzkie, dzielnicowe Zarządy Oddziałów Związku powoływane są Powiatowe, Grodzkie, Dzielnicowe Zarządy Funduszu Stypendialnego Samorządowców, które mają na celu: kierować akcją stypendialną na terenie danych Oddziałów, gromadzenie w tym celu odpowiednich środków finansowych udzielanie z nich stałych stypendjów dla pracowników samorządu i użyteczności publicznej i ich dzieci, współdziałanie w tej akcji z Woj. Zarz. Fund. Styp. przy Okręgach.

Planowe, energiczne i wczesne rozwinięcie działań

ności Oddziału na tym odcinku pracy przynieść na pewno bardzo duże wyniki.

Sprawę tę trzeba postawić na najbliższym Walnym Zebrań Członków Oddziału, występując z opracowanym programem i planem działalności, podejmując odpowiednie uchwały, wnioski, dezyderaty co do świadczeń na ten cel ze strony członków, poszczególnych zakładów pracy, Związków Komunalnych Rad Narodowych. Należy uprzednio odbyć w tej sprawie konferencję z pracodawcami i przewodniczącymi Rad Narodowych. Dobrze zapoznać z tą akcją niższe komórki organizacyjne, jak: Koła, Sekcje Rady Zakładowe. Zebrać dane: ile jest wszystkich dzieci biedniejszych pracowników samorządu i użyteczności, które bez udzielenia stypendyów musiałyby przerwać naukę, lub marnować swoje wybitne uzdolnienia? Zebrać również szczegółowy wykaz imenny wybitnie uzdolnionych pracowników samorządu terytorialnego i zakładów użyteczności publicznej, których trzeba by dalej kształcić, udzielać dla nich stypendyów oraz urlopów płatnych w celach doszkolenia i rozwoju talentów artystycznych, technicznych i naukowych. Odpisy tych wykazów imennych przesłać do Zarządu Okręgu i Wydziału Kult.-Oświatowego Zarządu Głównego.

FUNDUSZE NA AKCJĘ STYPENDIALNĄ ZWIĄZKU

Z tegorocznego jednego miliona zł Zarząd Gł. Związku Samorządowców wydatkował na akcję stypendialną dotąd 280 tys. zł. Reszta w sumie 720 tys. zł na wniosek Wydziału Kult.-Oświatowego Plenum Zarządu Gł. postanowiło podzielić na 16 Okręgów. Z tego funduszu przypadnie każdemu Woj. Zarządowi Fund. Styp. Samorz. przy Okręgach jeszcze do końca br. po 45 tys. zł, które Wydział Kult.-Ośw. Zarz. Gł. wysła zaraz we wrześniu br. po otrzymaniu protokołu z ukonstytuowania się Woj. Zarz. Funduszu Styp. wraz z planem pracy i odpisem listy zakwalifikowanych stypendystów danego Okręgu.

Niezależnie od tego Woj. Fund. Styp. przy Okręgach powinien być zasilany: z części wydzielonego budżetu Okręgu, z subwencji Rad Narodowych, ze świadczeń zakładów pracy na podstawie umów zbiorowych, ze składek fundatorskich, członkowskich, ze zbiorów na numerowane listy składowe, z 50 proc. wpływu uzyskanych publicznych kwest w ramach Tygodnia TBS do puszek wziętych przez nasze komórki związkowe, z 60 proc. wpływu ze sprzedaży znaczka TBC, jako naklejki na wydawane zaświadczenia przez urzędy samorządowe, z 10—20 proc. wpływów ze sprzedaży znaczka TBS na świadectwa szkolne.

W tym celu należy rozwinąć odpowiednio planową akcję. Wystąpić ze specjalnymi wnioskami do Wojewódzkich, powiatowych i gminnych Rad Narodowych.

Odbyć konferencje z pracodawcami z TBS. Zaprojektować preliminarz budżetowy, przewidywać wpływy Zarządu Gł., Zarządu Okręgu, Oddziałów, Kół, Rad Zakładowych, Przewidzieć, porozumiewając się z TBSem ile puszek w ramach przyszłego Tygodnia

TBS nasze komórki będą mogły wziąć od TBS na zbiórki uliczne, jaki będzie z nich wpływ, ile list składowych Funduszu Stypendialnego Wojewódzkiego Zarząd przeprowadzi, jaki będzie z tego tytułu wpływ oraz jakie inne imprezy i formy zwiększenia Wojewódzkiego Funduszu Styp. będą mogły mieć miejsce i jaki dadzą dochód. O ile nasze komórki terenowe rozwiną energiczną działalność w tym kierunku, to przewidywać należy, że Wojewódzki Fund. Styp. Samorządowców może osiągnąć rocznie nawet około 1-go do 2 milionów zł na Okręg, co pozwoliłoby utrzymać 20 — 40 stypendystów samorządowców. W skali krajowej dалоby to minimum 300 — 400 najlepszych stypendystów. Warto więc dołożyć jak najlepszych starań na tym polu. Zacząć choćby od kilku, czy kilkunastu rocznych stypendystów. Jest to wielki obowiązek społeczno-organizacyjny wobec członków i Związku.

STYPENDIA, ICH WYSOKOŚĆ I PRYZNANIE

Stypendia dla pracowników samorządu, użyteczności i ich dzieci począwszy od 1-go września br., będą przyznawane tylko przez Wojewódzkie Zarządy Funduszu Stypendialnego przy Okręgach i Powiatowe, Grodzkie Zarządy Funduszu Stypendialnego przy Oddziałach. Zarząd Centralny Funduszu Stypendialnego przy Zarządzie Głównym nie będzie żadnych podań przyjmował i załatwiał.

Wojewódzkie, Powiatowe i Grodzkie Zarządy Funduszu Stypendialnego Samorządowców będą przyznawały stypendia w wysokości od 3 do 5 tys. zł miesięczne w granicach swego budżetu.

Kandydaci na stypendystów muszą składać podania drogą organizacyjną. Jeśli kandydat ukończył 18 lat, składa podanie sam, dla młodszych składają rodzice lub opiekunowie. Do podania należy dołączyć: 1) życiorys, 2) zaświadczenie odpowiedniego urzędu o stanie materialnym rodziców, określające wysokość zarobku miesięcznego, stan rodzinny, stwierdzenie sieroctwa, stan materialny opiekunów. 3) Poświadczenie odpis ostatniego świadectwa szkolnego. 4) Zaświadczenie szkoły wraz z opinią o wartości kandydata. 5) Opinia Oddziału Związku, Rady Zakładowej. 6) Oświadczenie, że nie korzysta ze stypendium innej instytucji, a jeżeli korzysta, to z jakiej i w jakiej wysokości. 7) Zobowiązanie do zwrotu stypendium po ukończeniu szkoły.

Podania będą kwalifikowane przez Komisję Selekcyjno-Stypendialną wspólnie z TBS i przedkładane z odpowiednimi wnioskami Zarządowi Fund. Styp. Okręgu lub Oddziału.

W przyznawaniu stypendium będą brane pod uwagę: stan materialny oraz uzdolnienia. Ubogaci się o stypendia mogą: czynni, wybitnie uzdolnieni pracownicy samorządu i użyteczności pragnący się dalej kształcić, uzdolnione dzieci biedniejszych pracowników samorządu i użyteczności w/g stanu materialnego rodziców i potrzeby rodziny, oraz uzdolnione sieroty po byłych pracownikach samorządu, które nie mają żadnych podstaw materialnych do dalszego kształcenia.

Wszystkie stypendia są zwrotne. Stypendyści zwracają je częściowo po ukończeniu studiów i objęciu

posady. Stypendia przyznaje się zasadniczo na rok, pod warunkiem, że stypendyści muszą wykazać dobre postępy w nauce.

W razie braku postępów Zarządy Fund. Styp. Samorząd, przestają udzielać stypendiów.

Należy tu działać bardzo ostrożnie, gruntownie badając kandydatów. Trzeba się zorientować, ile jest uzdolnionych pracowników samorząd. i użyteczn., pragnących się dalej kształcić, a nie mających ku temu środków materialnych. Zebrać od nich podania i zdecydować bardzo ostrożnie, zwłaszcza gdy funduszy nie starcza dla wszystkich. Tak samo bardzo ostrożnie podchodzić trzeba do sprawy przyznawania stypendiów dla dzieci biedniejszych pracowników samorząd. i użyteczn., gdyż w przeciwnym razie wszyscy członkowie Związku nabiorą zaraz ochoty, żeby Związek pokrywał im koszty kształcenia ich dzieci, a przecież to już jest zupełnie inne zagadnienie, które wiąże się ściśle z akcją Funduszu Socjalnego, umów zbiorowych i świadczeń pracodawców na ten cel. Dzieci pracowników samorządowych nie mogą mieć gorszych warunków do kształcenia i rozwoju swoich uzdolnień aniżeli dzieci pracowników innych przedsiębiorstw państwowych.

WSPÓŁPRACA NASZEGO ZWIĄZKU Z TOWARZYSTWEM BURS I STYP. RP.

Akcję stypendialną w skali krajowej porządkuje i koordynuje Zarząd Gł. TBS. Dlatego Zarząd Główny Związku Pracowników Samorządu i Użyteczności nawiązał bliższy kontakt współpracując ściśle. Jednocześnie wzywamy wszystkich nasze Zarządy Okręgów i Oddziałów do nawiązania tej współpracy na szczeblach wojewódzkich i powiatowych z Wojewódzkimi i Powiatowymi Zarządami Oddziałów TBS.

Two Burs i Styp. współdziała z nami na podstawie

umowy, służy poradnictwem zawodowym, prowadzi propagandę tej akcji, przeprowadza wspólnie z Zarządem Gł. Samorządowców Instruowanie i lustracje działalności Funduszy Stypendialnych w Okręgach i Oddziałach.

Dzieci pracowników samorządowych, jako stypendyści kształcący się w miejscowościach, w których istnieją bursy TBS, będą miały zapewnione pomieszczenia, tylko Wojewódzkie, lub Powiatowe Zarządy naszych Funduszy Stypendialnych muszą w porę uzgodnić się z miejscowymi komórkami TBS-u.

Jak widzimy, współpraca jest zapoczątkowana bardzo dobrze i zapowiada się owocnie zarówno dla TBS, jak i dla Związku Samorządowców. Niechaj więc wszystkie nasze komórki terenowe jak najbardziej ją pogłębia i ugruntują, czynią dla obopólnych korzyści.

Koleżanki i Koledzy!! Zarysowana wyżej akcja stypendialna, to już nie projekt, ale konkretny, realistyczny plan naszej działalności społeczno-organizacyjnej, który trzeba dobrze poznać i wykonać. Apelujemy więc w tym artykule do Was serdecznie, byście nie żalowali trudu i ofiarności, pomogli wszystkim razem i każdy z osobna w tej pięknej zbiorowej pracy naszego Związku. Gdyby 200.000 pracowników samorządu i użyteczności w ciągu roku chcieli zebrać tylko minimalne kwoty wartości dwu paczek papierosów od każdego członka, to moglibyśmy bez większego trudu zebrać w ten sposób na stypendia 40 000 000 zł, to dałoby już 800 stałych rocznych stypendiów po 5 tys. zł miesięcznie dla każdego.

Możliwości z naszej strony są więc bardzo wielkie i różnorakie, trzeba tylko z entuzjazmem i w sposób planowy przystąpić do tej pracy, a wyniki napewno będą jako duże osiągnięcia naszych członków i naszego Związku.

Jan Bednarz

Z ŻYCIA organizacyjnego

Białystok w pracy społecznej.

Zarząd Okręgu Białostockiego, pragnąc współuczestniczyć w tworzeniu się „Służby Polsce” — oddał na ten cel, na pewien okres czasu, swoją świetlicę. Na zdjęciu junacy przy miłych świetlicowych zajęciach.

Sport w Łodzi.

Prasa Łódzka z uznaniem podkreśla wysiłki naszego Okręgu i Oddziałów w dziedzinie sportu, pisząc, że powołana została komisja, zadaniem której będzie tworzenie sekcji i klubów sportowych na terenie Łodzi. Usprawnianie działalności i umasowanie sportu wśród pracowników, organizowanie zawodów i imprez sportowych oraz przygotowywanie swych sportowców do Ogólnopolskich Igrzysk Sportowych Związków Zawodowych w Warszawie, na których wyłoniona będzie reprezentacja Związków na Międzynarodowe Igrzyska Związków Zawodowych w Pradze Czeskiej.

Ponieważ Prezydent Zarządu Okręgu Łódź Związku Zawodowego Pracowników Samorządu Terytorialnego i Instytucji Użyteczności Publicznej R. P. w osobach przewodniczącego ob. Zygmunta Włodarskiego i sekretarza Mariana Garbańskiego jest jak najprzychylniej ustosunkowane do spraw związanych z wychowaniem fizycznym i sportem — samorządow.

com-sportowcom, o ile wykażą zapał i chęć do pracy, wróżymy piękną przyszłość.

Na razie pozostaje nam tylko życzyć pomyślnego startu.

ELEKTROWNIA W ŁODZI — ODDZ. III WSPÓŁZAWODNICSTWO

Komisja rozpatrzyła sprawozdania z Komisji Współzawodnictwa poszczególnych wydziałów i po sprawdzeniu osiągnięć uznała za przodowników pracy:

Wydział II (kotłownia):

Staliński Bronisław — 201% normy,

Lewandowski Piotr — 195% normy,

Komosa Jan — 194% normy.

Wydział I (nkasene):

Szułc Stanisław — 142% normy,

Majchrzak Stanisław — 131% normy,

Fajkowski Bronisław — 130% normy.

Wydział IV:

Obara Stefan — 190.7% normy,

Chrowski Władysław — 158.2% normy,

Modrzejewski Bernard — 156.2% normy.

Wydział V. (Warsztat naprawy i czn'ków):

Madry Czesław — 202.6% normy,

Sobczyński Wacław — 171.1% normy,

Pajda Julian — 169.4% normy.

Dział montażu liczników:

Pietrzak Adam — 150.1% normy,

Mróz Apolinary — 150.0% normy,

Wojciechowski Jan — 146.5% normy.

Z OKRĘGU ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO.

W Katowicach, tak, jak we wszystkich Okręgach, odbyła się dwudniowa konferencja aktywistów Oddziałów z terenu Okręgu. Na konferencji przewodniczył ob. J. Maciński. Z ramienia Zarządu Głównego obecni byli ob. ob. J. Bednarz i J. Zółkoś.

W pięknej sali, wspaniałego Robotniczego Domu Kultury — aktywiści Górnego Śląska w miłym i serdecznym nastroju zastanawiali się i dyskutowali nad całokształtem spraw pracowniczych, nad podniesieniem sprawności organizacyjnej oraz nad wyrobieniem jednolitej postawy samorządowców do wszystkich problemów społecznych.

ODDZIAŁ PRACOWNIKÓW ŚLĄSKICH KOLEI ELEKTRYCZNYCH W KATOWICACH

w pracy zawodowej, społecznej i w akcji socjalnej:

Choć, bez wielkiego rozgłosu prowadzi Zarząd Oddziału Pracowników Kolei Elektrycznych w Katowicach — swe wielorakie i wielostronne prace.

W akcji ekonomicznej przepracowują wspólnie z Dyrekcją Kolei Elektr. wszelkie możliwości, spotykając się z pełnym zrozumieniem.

W pracach kulturalno-oświatowych poszczycić się może dużym dorobkiem, a to: osiem świetlic, dobrze wyposażonych, z kierownikami świetlic oraz planem pracy.

W tychże świetlicach znajdują się biblioteczki o ogólnej liczbie 2.500 tomów oraz aparat kinowy.

Dla dzieci pracowniczych prowadzone są corocznie kolonie i półkolonie, dobrze wyposażone i zorganizowane.

Dla dorosłych zaś — Domy Wypoczynkowe.

Trzy kluby sportowe. Własne boisko sportowe w Gliwicach.

Dwa zespoły teatru amatorskiego wyróżnione.

Trzydziestoosobowa orkiestra mandolinistów pod batutą ob. Grzybka, pod względem harmonii, techniki oraz doboru programu na wysokim poziomie. Dobry chór rewelersów.

Dwa piękne zespoły taneczne — potrzebują tylko odpowiedniej „oprawy teatralnej“, by zachwycić widza.

Wyniki i wyniki pracy Oddziału Śl. Kolei Elektr. — planowanej w pełnej zgodzie z ich Dyrekcją — to wyraźny i pozytywny wkład w tworzącą się nową kulturę mas pracowniczych.

OSOBISTE

Wszystkim tym — którzy nadesłali mi życzenia — składam serdeczne podziękowanie, życząc im szczęścia osobistego oraz powodzenia w pracy zawodowej i społecznej.

Piotr Gajewski

Członkowie — omówionego wyżej Zarządu Oddziału Śląskich Kolei Elektrycznych w Katowicach — pracujący w harmonijnej zgodzie. Siedzą od lewej: Jeleń, Cwynar, Kupka przew., Smolec, Kasprzyk. Stoją od lewej: Chłond, Wróblewski, Kilkowski, Nowak, Szłapak, Harlender, Szpularkiewicz.

Akcja socjalna

Sprawa przywrócenia Narodowi pełnej wartości biologicznej, dotkliwie uszczuplonej przez działania wojenne i wyniszczającą politykę okupanta, nie została jeszcze wszędzie ujęta w ramy konsekwentnych, planowych działań. Jest jednak oczywiste, że wysiłki zmierzające do odbudowy pełni zdrowia i pełni sił Narodu mają najistotniejsze znaczenie w polityce wewnętrznej i zewnętrznej Polski Ludowej, gdyż zabezpieczają naszą pomyślną przyszłość. Naród wyniszczony i słaby, zmęczony i wyczerpany nie posiada należytych szans rozwoju.

Wprawdzie prowadzone są już akcje regeneracyjne o poważnym wymiarze, jak np. wielka akcja czasów robotniczych, jak opieka nad dzieckiem w przemyśle, ale w stosunku do niezbędnych konieczności ogarniają one nie wszystkie grupy pracownicze.

Niezbędne jest wobec tego dalsze szybkie tworzenie powszechnej opieki nad człowiekiem w Polsce Ludowej, co zresztą jest troską Rządu.

Akcją tą możnaby objąć zarówno samych pracowników, jak i ich rodziny, a szczególnie ich dzieci. Akcja socjalna zastosowana w przemyśle (sektor państwowy) daje nadspodziewane wyniki biologiczne.

Wychodząc z tych założeń, uważamy, że akcja socjalna obejmowałaby stopniowo wszystko to, co dotyczy: człowieka pracy, jego dziecka, jego rodziny. Byłoby to zorganizowaną i racjonalną pomocą w wielu troskach dnia codziennego.

Byłoby jedną z potężnych dróg podnoszenia kulturalnego i materialnego rzesz pracowniczych na wyższy i lepszy poziom życia.

W formach akcji socjalnej przewiduje się:

Grupa I — żłobki, stacje opieki nad matką i dzieckiem, półkolonie, kolonie, świetlice dziecięce, ogródki jordanowskie, przedszkola, prewatoria.

Grupa II — wczasowe pracownicze, turystyka, świąteczne wycieczki.

Grupa III — higiena społeczna (ambulatoria, pomoc sanitarna, kąpieliska).

Grupa IV — zaopatrzenie materialne i zasiłki (zapomogi losowe, zasiłki okolicznościowe, ew. dotacje do kas samopomocy).

Grupa V — stołówki.

Grupa VI — pracownicze ogródki działkowe.

Grupa VII — wyposażenie kulturalno-oświatowe, świetlice, biblioteki, czytelnie, orkiestry, domy kultury, chóry.

Grupa VIII — akcja kulturalno-oświatowa, wychowania fizycznego i sportu.

Wszystkie te rodzaje prac wiążą się najściślej z ogólnymi założeniami działań samorządu w zakresie obsługi potrzeb całego społeczeństwa i zgodne są z jego linią rozwojową. Mogą być przy tym rozwijane równolegle do działań programowych samorządu lub nawet poprostu w ich ramach; odpowiednio zaś pomyslane mogą nawet przyspieszać realizację właściwych prac samorządu w tej dziedzinie.

Akcja i praca ta jest jednocześnie opracowywana przez Komisję Centralną Związków Zawodowych i zalecana wszystkim związkom zawodowym.

Dla celów porównawczych przytoczyć należy, że akcję socjalną w pełnym całości zapoczątkowało i prowadzi Ministerstwo Przemysłu w zakresie swego działania. Na cele te wydatkowało w r. 1947 około 4 miliardy złotych. Na rok 1948 preliminowało około 8 miliardów złotych, przewidując na r. 1949 duży wzrost tych kwot.

Celem niniejszego artykułu jest zwrócenie uwagi w terenie na możliwości prowadzenia, bądź też rozszerzenia, bądź właściwego postawienia — istniejącej już akcji socjalnej.

Dlatego artykuł ten uważamy za wstępny i o charakterze dyskusyjnym.

Jednocześnie pragniemy uzyskać z tego zakresu materiały do dalszych ewentualnych opracowań akcji socjalnej w samorządzie.

Wiemy bowiem, że akcję socjalną prowadzi w ele zw. samorządowych, wiele zakładów użyteczności publicznej i Oddziałów Związku. Np. Dyrekcja Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej, Krakowski Oddział I, Zjednoczenia Energetyczne, Zarząd miasta i Zarząd Okręgu Związku w Częstochowie, Zarząd miejski w Warszawie, Dyrekcja Śląskich Kolei Elektrycznych w Katowicach i inne.

Niemal we wszystkich ośrodkach „działają” poszczególne formy pracy akcji socjalnej. Lecz nie znajduje to dotąd pewnego podsumowania. Prosimy przeto o podzielenie się z nami ze swymi doświadczeniami i wynikami prac w akcji socjalnej.

Za zainteresowanym zwracamy uwagę na zasadniczy w tej materii artykuł J. Kofmana, p. t. „Fundusze socjalne”, zamieszczony w Nr 6 („Robotniczego Przeglądu Gospodarczego”).

S. P.

„GĄSKI PRZY GĄSKACH”

W ramach swojej akcji socjalnej prowadzi oddział I Śl. Kol. Elektrycznej, wraz ze swą Dyrekcją wielorakie prace, a wśród nich kolonie i półkolonie letnie dla dzieci pracowników Śl. K. E.

Na marginesie Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości

Wiedza o spółdzielczości i jej roli w gospodarce narodowej jest w naszym społeczeństwie jeszcze słaba. To też godzi się z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości, który obchodzony był w dniu 3 lipca br., poświęcić kilka słów temu zagadnieniu.

Na stosunkowo często panującą u nas jeszcze „niewiedzę“ o roli spółdzielczości w gospodarce narodowej składają się dwie główne przyczyny.

Jedną, to niewielkie znaczenie ruchu spółdzielczego w okresie międzywojennym, kiedy w dobie kierowanego kapitalizmu nie istniały warunki jej dynamicznego rozwoju. Drugą przyczyną to fakt, że w powojennych warunkach budowy nowego ustroju gospodarczego zadania i cele spółdzielczości zmieniły się gruntownie, a rola spółdzielczości w gospodarce narodowej wykrystalizowała się dopiero równoległe do postępu przemian rewolucyjnych w Polsce.

Trzeba sobie bowiem zdawać dobrze sprawę z pogłębiającej się coraz bardziej różnicy pomiędzy spółdzielczością w krajach kapitalistycznych, a spółdzielczością robotniczo-chłopską w państwach demokracji ludowej.

Spółdzielczość w państwach ludowych jest jednym z czynników ogólnoludowego ruchu, realizującym jego postulaty na drodze do socjalizmu. Spółdzielczość jest więc tu narzędziem w walce o przyspieszenie i osiągnięcie pełni socjalistycznej gospodarki. Tenk fakt przyczynił się do wielkiego wzrostu dynamiki spółdzielczej w państwach ludowych i jej udziału w realizacji planowej gospodarki państwa ludowego.

Sejm uchwalił ostatnio ustawy reformujące naszą spółdzielczość. Aby zrozumieć przyczyny, jakie pociągnęły za sobą konieczność nadania spółdzielczości polskiej nowych form organizacyjnych, trzeba przede wszystkim zdawać sobie sprawę, że spółdzielczości polskiej, tolerowanej zaledwie w Polsce przedwrześniowej, uzależnionej silnie od przemysłu prywatnego i od obszarnika, przypadła w Polsce ludowej odpowiedzialna rola oręża mas pracujących w walce ze spekulacją, w walce o sprawiedliwy podział dochodu społecznego, podniesienia dobrobytu robotnika i chłopca.

Obecny rozwój życia gospodarczego w Polsce, potężny wzrost przemysłu państwowego i wzrost potoku towarów przemysłowych, konieczność wzmożenia walki o uzdrowienie handlu i likwidację spekulacji, wreszcie rozwijająca się planowa gospodarka państwowa postawiły przed spółdzielczością nowe zadania. Do wypełnienia tych zadań spółdzielczość w dotychczasowej strukturze okazała się niedostatecznie przygotowana. Wszystkie uchwalone przez Sejm ustawy stanowią jedną logiczną ca-

łość i zbudowane są na wspólnych przesłankach takiej przebudowy całokształtu struktury spółdzielczości, która uczyniłaby ją bardziej przystosowaną do wielkiej roli, jaką ma odegrać w Polsce ludowej.

* * *

Międzynarodowy Związek Spółdzielczy, którego Komitet Centralny obradował w ostatnich dniach maja br. w Rzymie, nie wiele wnosi do ruchu spółdzielczego na świecie. Ulega on naciskowi imperialistyczno-kapitalistycznemu. Zaprzepaszca cel i zadania ruchu spółdzielczego, maskując to t. zw. „apolitycznością“ wyznawców „czystej spółdzielczości“. Sprzeczność zasady neutralności politycznej z prawdziwymi założeniami celów kooperacji jest jasna i nie potrzebuje argumentów, gdyż ruch spółdzielczy jest nierozłącznie i nierozzerwalnie związany z walką polityczną klasy robotniczej.

Wyznawcy t. zw. „czystej spółdzielczości“ nie zdobyli się np. w czasie obrad w Rzymie na uchwalenie rezolucji, w której nazwanoby po imieniu podżegaczy wojennych. (Jak to proponował Zw. Radziecki w obronie pokoju i bezpieczeństwa narodów). „Apolityczni“ zachodnio-europejscy spółdzielcy odrzucili wniosek radziecki, aby Międzynarodowy Dzień Spółdzielczy uczcić masowymi zebraniem pod hasłem walki o pokój i przeciwko podżegaczom wojennym. Jednocześnie ta sama większość, złożona z delegatów państw anglosaskich, Francji, Beneluxu i państw skandynawskich, uchwalała demonstracyjnie przyjęcie do M. Z. S. Hamburskiej Hurtowni Spółdzielczej. Kapitał styczeń-imperialistycznym potentatom USA i W. Brytanii potrzeba było i na odcinku międzynarodówki spółdzielczej zaakcentować podział Europy na dwa bloki, uniemożliwiające demokratyzację i zjednoczenie Niemiec.

Jak wykazały więc obrady rzymskie, odbywa się poważna próba sił pomiędzy spółdzielczością reprezentowaną przez państwa demokracji ludowej, a spółdzielczością, którą chce w swe polityczne kleszcze uchwycić kapitalizm.

Każdy członek

ruchu zawodowego

członkiem

SPÓŁDZIELNI

KRONIKA i sprawy bieżące

DEKLARACJA KONFERENCJI WARSZAWSKIEJ MINISTRÓW SPRAW ZAGRANICZNYCH ZSRR I PAŃSTW DEMOKRACJI LUDOWEJ

Z inicjatywy Rządu Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i Rządu Rzeczypospolitej Polskiej odbyły się w Warszawie w dniach 23—24 czerwca rb. obrady Konferencji Ministrów Spraw Zagranicznych ZSRR, Albanii, Bułgarii, Czechosłowacji, Jugosławii, Polski, Rumunii i Węgier.

W wyniku konferencji została wydana wspólna deklaracja w obronie pokoju i bezpieczeństwa narodów Europy, będąca odpowiedzią na odbytą w Londynie konferencję trzech mocarstw w sprawie Niemiec, która w jaskrawy sposób pogwałciła umowy, zawarte w Jałcie i Poczdamie.

Deklaracja określa środki, które narody Europy łącznie z narodem niemieckim powinny zastosować, ażeby zapobiec powtórzeniu się agresji niemieckiej. Ustalono zostały również zalecenia, prowadzące do umocnienia pokoju i przyspieszenia powojennej odbudowy gospodarczej krajów Europy.

* * *

Przeszło 50 tys. tłumy mieszkańców Warszawy zgromadziły na lotnisku na Okęcu Ministrów Spraw Zagranicznych, biorących udział w Konferencji Warszawskiej. Ta żywiołowa manifestacja mieszkańców stolicy była dowodem, że społeczeństwo docenia wielkie znaczenie konferencji, będącej jednym z momentów kulminacyjnych uporeczywej walki o pokój, toczzonej przez Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej przeciw podżegaczom wojennym i imperialistom.

REZOLUCJA BIURA INFORMACYJNEGO O SYTUACJI W JUGOSŁOWIAŃSKIEJ PARTII KOMUNISTYCZNEJ

W drugiej połowie czerwca rb. odbyła się w Rumunii narada Biura Informacyjnego Partii Komunistycznych. Z ramienia Polskiej Partii Robotniczej udział w naradzie wzięli: J. Berman i A. Zawadzki.

Biuro Informacyjne rozważyło sytuację w Jugosłowiańskiej Partii Komunistycznej i uchwaliło jednogłośnie rezolucję w tej sprawie. Dokument ten ujawnia cały kryzys, jaki przeżywa obecnie partia jugosłowiańska, która przeprowadza w ostatnim czasie w podstawowych zagadnieniach polityki zagranicznej i wewnętrznej błędną linię, oznaczającą odejście od marksizmu-leninizmu. Ludzie kierujący Komunistyczną Partią Jugosłowiańską przekształcili partię robotniczą w rodzaj mafii, opartej na złowrogi i obcej socjalizmowi zasadzie wodzostwa. Przywódcy KPJ narzucili partii reżim wojskowo-biurokratyczny, naśladując najgorsze wzory, stosowane w partiach burżuazyjnych i faszystowskich. Niepomiarna ambicja i pycha przywódców KPJ pchnęła ich do fałszywego i zgubnego przecenienia roli, znaczenia i możliwości

Jugosławii. Głoszą oni, że socjalizm potrafią jakoby zbudować sami niezależnie od poparcia ze strony innych państw ludowej demokracji, a przede wszystkim ze strony wielkiego mocarstwa socjalistycznego — Związku Radzieckiego. Sprzeniewierzają się zasadzie solidarności międzynarodowej, łączącej klase robotniczą wszystkich krajów i prowadzą politykę wrogości w stosunku do Zw. Radzieckiego, przywódcy KPJ uderzają zarazem w podstawy niepodległości i suwerenności Jugosławii. Hasła i teorie głoszone przez Józefa Tito i jego ludzi, to szkodliwa uopie w teorii i niepomiarnej bardziej szkodliwa awantura polityczna w praktyce, awantura prowadząca do zdrady interesów socjalizmu.

Reasumując Rezolucja Biura Informacyjnego stwierdza, że kierownictwo KPJ w rezultacie swojej szkodliwej i antypartyjnej polityki postawiło siebie i Jugosłowiańską Partię Komunistyczną poza nawiasem rodziny bratnich partii komunistycznych i robotniczych.

KLEMENT GOTTWALD — PREZYDENTEM, ZAPOTOCKY — PREMIEREM CZECHOSŁOWACJI

Czechosłowackie Zgromadzenie Narodowe wybrało w dniu 14 czerwca rb. dotychczasowego premiera Klementa Gottwalda — prezydentem Republiki. Funkcję premiera nowoobрани Prezydent powierzył przewodniczącemu Rady Zw. Zawodowych, Zapotockiemu.

Prasa czechosłowacka zgodnie podkreśliła, iż powołanie na najwyższy urząd w państwie Klementa Gottwalda jest gwarancją lepszej przyszłości ludowodemokratycznej Republiki, ponieważ nowoobрани Prezydent wyszedł z ludu, dla ludu żyje i ludowi poświęca wszystkie swoje wysiłki.

FINANSOWANIE AKCJI KULT.-OSWIATOWEJ I SPORTOWEJ

Okólnik M.n. Adm. Publ. Nr 53 z dnia 9 czerwca 1948 r. w sprawie preliminarzy budżetowych Zw. Sam. Teryt. na rok 1949. L. dz. III SF. 4/0,6 48 do Ob. Wojewodów, Prezydentów m.st. Warszawy i m. Łodzi, Starostów Powiatowych, Prezydentów miast, Burmistrzów i Wójtów.

W y c i ā g p. 2.

W celu poprawy podjętej przez Komisję Centralną Związków Zawodowych akcji kulturalno-oświatowej i sportowej, zaleca się preliminarzować w budżetach przedsiębiorstw nie wyłączając zakładów użyteczności publicznej kredyty w wysokość 0,5 proc. globalnej sumy płac pracowników danego przedsiębiorstwa (kredyty osobowe) na cele kulturalno-oświatowe oraz 0,3 proc. na cele sportowe.

LISTY Do Redakcji

O właściwy typ działacza społecznego

(Dialog dyskusyjny działacza ze sceptykiem)

ON: Jestem pod pewnym wrażeniem waszej konferencji i wygłoszonych na niej referatów.

JA: Głębokie i daleko idące zmiany strukturalne naszego Państwa, w konsekwencji musiały zmienić nastawienie i metody pracy samego związku. Z „barykady walczących“ o byt reprezentowanych mas weszliśmy do grona współgospodarzy państwem.

ON: Zastanawiam się, czy tego rodzaju przemiany nie podważają sensu istnienia Związków zawodowych. Przecież rola współgospodarza i wiążąca się z nią współodpowiedzialność, staje często w kolizji z rolą obrońcy swata pracy i tym samym ogranicza waszą działalność?

JA: W dążeniu, że starasz się zbyt skomplikować całe to zagadnienie. Pytanie Twoje dowodzi, że zagadnieniu temu nie poświęciłeś zbyt wiele uwagi. Obrona interesów swata pracy jest problemem z którym spotykać będziemy się zawsze. Przecież w typowo marksistowskim kraju jak m. jest ZSRR, Związki zawodowe stanowią bardzo rozbudowany aparat. Najbardziej demokratyczny ustrój nie może przekreślić olbrzymiego wkładu Związków Zawodowych. Tylko bowiem w interesie ustroju kapitalistycznego ogranicza się i likwiduje działalność Zw. Zaw. W demokracji są one pomostem łączącym rząd ze światem pracy.

ON: Pomnąłeś w zupełności zagadnienie trudności wykonywania roli obrońcy i współgospodarza Zw. Zaw.

JA: Przyznam, że rola ta nastrocza wiele trudności działaczom społecznym. Łatwiej i „popularniej“ stawiać jest same żądania, nie troszcząc się o możliwości pracodawcy. W praktyce spotykamy raczej u nich mylną interpretację naszych postulatów, aniżeli złą wolę. Stawiając żądania, przewidyujemy również sposób ich realizacji. Interwenujemy wspólnie z pracodawcą u czynników miarodajnych. Staramy się w naszej pracy o wyrobienie autorytetu Związku i wspólpracy z pracodawcami.

ON: Ciekaw jestem jak zagadnienie planowości w takim jak Wasz Związek zostało opracowane. Przecież nie stanowiłcie zwartych grup, jak „węgiel“ i „włókno“. Nastroczać to musi wiele trudności w pracy organizacyjnej.

JA: Masz rację. Sprawa to trudna, ale jeżeli w pracy trudnej widzisz piękne perspektywy, czy one cię nie pasjonują. Moim zdaniem jesteśmy związkiem, który ze względu na skład socjalny swych członków i ich rozmieszczenie ma piękną przyszłość przed sobą. Pod warunkiem jednak, że nastroimy się na jeden ton — ton ogólnopolski.

ON: Ale jakimi środkami osiągnięcie pełne i zamierzone wyniki?

JA: Otóż widzisz, tu leży sedno zagadnienia. Musimy wychować właściwy typ działacza społecznego.

ON: Ciekaw jestem, jakie postawisz mu wymagania?

JA: Wymagania stawiamy wielkie, wydać ci się mogą zbyt wygórowane. Stworzenie jednak takiego „dealu“ będzie również planowaniem, o które Ci tak chodzi. Jesteśmy w końcowej fazie organizacyjnej, z całą energią przierzucamy się na sprawy ekonomiczne. Przeprowadzamy intensywne szkolenie działaczy okręgowych i w oddziałach. Tworzymy kartotek działaczy w terenie.

ON: Powiedz mi wreszcie, jak ma wyglądać ten działacz?

JA: Celowo mówiłem o środkach, by przygotować Cię do wymagań.

Działacz, czyli t. zw. popularnie „aktywista“, obok cech indywidualnych, jak zdolności organizacyjne, takt i swada, obok znajomości problemu samorządu, energetyki i t. p., musi posiadać właściwą podbudowę ideologiczną. Tylko bowiem na należytej podbudowie ideologicznej — związkowej, o jasno skryształowanym poglądzie politycznym, świadomy drogi, po jakiej państwo Ludowej Demokracji kroczy — może działacz podolać przyjętym obowiązkom.

ON: Nie wypada mi nic innego, jak życzyć Wam serdecznie realizacji tych zamierzeń.

Z. W. — Kraków

Od Redakcji: Wprowadzając po raz pierwszy tego rodzaju typ artykułu, prosimy Czytelników o wypowiedzi i uwagi.

Głosy CZYTELNIKÓW

PLANOWA PRACA

Ob. Inż. T. Słomczyński.

W wyczerpująco opracowanym artykule: „Planowana praca w Oddziałach“ — wychodzi ze słusznych założeń, że gospodarka planowa nie jest już tematem rozważań teoretycznych, lecz jest podstawą działalności gospodarczej Państwa.

W analizie pracy zawodowej dochodzi do wniosku, że plan pracy Oddziału winien być oparty na wytyczonym, ogólnym programie pracy Zarządu Głównego. Cały artykuł nacechowany potrzebą dobrze pojętej i dobrze zorganizowanej pracy.

PRZODOWNICA PRACY

Ob. M. Chałak — sekretarz Zarządu Oddziału w Gorzowie.

W liście swym zaznajamia nas z wynikami współzawodnicstwa pracy, jakie podjęte zostało między pracownikami Zarządu m. Pół, a pracownikami Zarządu m. Gorzowa.

W wyniku tego współzawodnicstwa, tytuł przodownicy w Zarządzie m. Gorzowa uzyskała ob. M. Figaśzewska.

Na wynik jej pracy oraz na ocenę złożyło się to, że ob. Figaśzewska wykazała obok zmysłu organizacyjnego, duże przywiązanie i zrozumienie swej pracy oraz dużą pracowitość.

Czekamy na podobne listy z innych miejscowości.

PORADY i odpowiedzi

Ob. M. K. w G.

Za słałą pamięć, wyrażającą się nadsyłaniem artykułów b. dziękujemy. Artykuł o samorządzie pokrywa się z kilkoma zamieszczonymi już wypowiedziami. Natomiast artykuł o początkach i organizacji samorządu na Ziemiach Odzyskanych — proponujemy wyzyskać w ramach ogłoszonego przez nas Konkursu z tematów samorządowych, lub też zezwolić nam na wykorzystanie tego materiału. Podkreślamy, że tak temat, jak opracowanie i podejście jest bardzo potrzebne i wartościowe. Przy sposobności pobytu w Waszych stronach postaramy się szerzej porozmawiać.

Ob. Sekretarz Gm. w K.

Sprawozdanie z dorobku i wyników pracy Waszej Gminy przesłaliśmy do czasopisma „Rada Narodowa“, jako właściwego w tym względzie pisma. Przesłaliśmy tam również opis uroczystości „Dnia Świata Pracy“, „Dnia Oświaty“ i „Biegów Narodowych“.

Ob. M. Szykowski — Biała Kr.

Artykuł Wasz „Zasadnicze warunki dobrej organizacji pracy w biurze“, w zasadzie jest dobry, lecz wymaga pewnych przeróbek. Wydaje nam się, że łatwo Wam będzie podzielić artykuł na dwie części, służące dla siebie pełne całości, oraz zdobyć się na pewne wygładzenie. Najchętniej chcielibyśmy widzieć artykuły najwyżej na dwu stronach pisma maszynowego, pisane po jednej stronie, z odstępami, dla ewentualnych poprawek.

Zarząd Gminy Styków, pow. Hżl.

Inspektor Samorządu Gminnego Powiatu Hżeckiego polecił zaprzestania wypłacania pracownikom gminnym ekwiwalentu stołówkowego, ze względu na to, że siedziba Zarządu Gminnego jest w miejscu urzędowania władz powiatowych.

Czy stanowisko inspektora jest w tym wypadku służbowe i oparte na przepisach prawnych.

Ministerstwo Administracji Publicznej okólnikiem Nr 12 z dnia 7.II 1947 r. wyjaśniło, że zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 12.IX 1946 r. pracownikom samorządowym przysługuje ekwiwalent stołówkowy na Ziemiach Starych 600 zł miesięcznie, a na Ziemiach Odzyskanych — 800 zł miesięcznie. Stanowisko inspektora Samorządu Gminnego jest niesłużbowe i bezpodstawne.

Ob. Jan Szewc, gmina Ręb'szów.

Sprawę stypendiów omawiamy w oddzielnym artykule „Samorządowca“.

Zarząd Gminy w Sownie.

Sprawę przeszerzegowania pracowników do wyższych grup uposażenia omówiliśmy w „Samorządowcu“ Nr 12 z 1947 r.

Radzimy (nie tylko Wam) dokładniej czytać prasę fachową i składać poszczególne numery rocznikami, aby w razie potrzeby można było znaleźć to, czego się potrzebuje.

Ob. Garbacz Józef — Poronin.

Jako staremu pracownikowi samorządowemu, za jakiego się Obywatel uważa, zalecamy dokładne zapoznanie się z Ustawą Samorządową z dnia 23.III 1933 r., zamieszczoną w Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294 — co do Obywatelowi dokładną odpowiedź na Jego zapytanie, zamieszczone w piśmie z dnia 20.VI 1948 r.

Pozwalamy sobie pouczyć Obywatela, że wszelkie pisma wiążące winny być podpisywane własnoręcznie, a nie mechanicznie.

Ob. Kaczmarek — Damasławek.

Wyjaśniamy, że Wójtowi i pracownikom gminy za wyjazdy służbowe w teren należą się diety, a nie wynagrodzenie za godziny nadliczbowe.

Ob. Ciesielczyk Karol — Zarząd Gminny w Gromniku.

Wolne miejsca pracy podajemy w osobnym dziale w każdym numerze „Samorządowca“. Jeżeli które z nich ob. odpowiada, należy nawiązać kontakt osobiste.

NA LICZNE ZAPYTANIA ZAKŁADÓW PRACY I PRACOWNIKÓW WYJAŚNIAMY:

Uchwałą Rady Ministrów z dnia 9.I 1947 r. został zniesiony zwrot opłat szkolnych za dzieci pracowników uczęszczających do szkół publicznych — wypłacany przez zakłady pracy swym pracownikom.

Pracownicy zaś zostali zwolnieni od płacenia jakichkolwiek opłat pobieranych przez szkoły publiczne i Opieki Rodzicielskie na rzecz szkoły.

Jeżeli natomiast w promieniu 5 km od miejsca zamieszkania danego pracownika nie ma szkoły publicznej, a jest tego typu szkoła prywatna i dzieci pracownika uczęszczają do tej szkoły, to zakład pracy obowiązany jest zwracać pracownikowi zwrot opłat szkolnych w wysokości 200 zł miesięcznie.

WOLNE MIEJSCA PRACY

Zarząd Miejski w Łapach

ogłasza konkurs na stanowisko

Dyrektora-Lekarza Miejskiego Szpitala w Łapach.

Do stanowiska przywiązana jest grupa płacy VI, ze wszelkimi dodatkami przewidzianymi dla urzędnika samorządowego.

Burmistrz

Zarząd Miejski w Dębnie pow. Chojna wojew. Szczecińskiego

ogłasza konkurs na stanowisko

Kierownika Przedsiębiorstwa Miejskich (Gazownia, Wodociąg i Kanałizacja).

Warunki w/g umowy zbiorowej. Mieszkanie zapewnione. Posada do objęcia z dniem 1 sierpnia br.

Oferty wraz z życiorysem i odpisami świadectw nadsyłać należy do dnia 15 lipca br. pod adresem: Zarząd Miejski w Dębnie pow. Chojńskiego wojew. Szczecińskiego.

Wydział Powiatowy w Białymstoku

ogłasza konkurs na stanowisko

Inspektora Samorządu Gminnego pow. białostockiego.

Do stanowiska tego przywiązany jest VI st. st. Wyższe jest najmniej średnie wykształcenie oraz co najmniej 5-letnia praca na stanowisku referendarskim w samorządzie. Zależnie od kwalifikacji pobyty mogą być podwyższone do 18.000 zł miesięcznie oraz dodatki.

Podania wraz z odpisami świadectw i dotychczasowej pracy w samorządzie oraz własnoręcznie napisany życiorys należy nadsyłać do Starostwa Powiatowego w Białymstoku.

Przew. Wydziału Powiatowego

Wicestarosta

Parszuto Leon

Wydział Powiatowy w Brzegu

zawiadamia, że

w gminach wiejskich Przyłesie i Makoszyce oraz gminie miejskiej Lewin Brzeski wakuje stanowiska sekretarzy.

Podania wraz z odpisami świadectw oraz powołaniem się na referencje dwóch m. ar. odajnych osób — przysyłać należy do Wydziału Pow. w Brzegu.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Starosta:

Mgr Wł. Wójcik

Wydział Powiatowy w Lubinie woj. Wrocławskie

ogłasza konkurs na stanowiska:

1) sześciu sekretarzy gminnych z uposażeniem wg VII grupy płac z wszelkimi dodatkami.

2) Dwóch referentów podatkowych z uposażeniem wg VIII grupy płac z wszelkimi dodatkami.

3) Referenta wojakowego i ew. dencji ruchu ludności wg VIII grupy płac z wszelkimi dodatkami.

Oferty ze szczegółowymi życiorysami i odpisami dokumentów należy składać na ręce Przewodniczącego Wydziału Powiatowego.

Warunki mieszkaniowe do omówienia na miejscu.

Przewodniczący Wydz. Pow.

Zubek Jerzy

Starosta

Zarząd Miejski w Nowym Targu

ogłasza konkurs na stanowisko:

1) kierownika Oddziału Finansowo-Gospodarczego z uposażeniem według VII grupy płac wraz z obowiązującymi dodatkami oraz osobnym dodatkiem za prowadzenie rachunkowości cegielni miejskiej,

2) referenta gospodarczego z uposażeniem według VIII grupy płac z obowiązującymi dodatkami.

Wymagane kwalifikacje: ad 1) znajomość rachunkowości komunalnej i praktyka samorządowa, ad 2) znajomość rachunkowości i odpowiednia praktyka.

Stanowiska do objęcia od 1 sierpnia 1948 r.

Podania wraz z odpisami dokumentów wnosć na ręce Zarządu Miejskiego w Nowym Targu.

Reflektuje się wyłącznie na siły męskie.

Burmistrz:

Mgr Magierski Tomasz

Zarząd Miejski w Gryfach woj. szczecińskie

ogłasza konkurs na stanowiska:

1. Sekretarza Zarządu Miejskiego,

2. Referenta podatkowego,

3. Referenta administracyjnego,

4. Referenta kwaterunkowego.

Warunki uposażenia wg IX względnie VIII grupy uposażenia wraz ze wszystkimi dodatkami, mieszkanie na miejscu zapewnione. Liczy się na siły obznajomone z prowadzeniem w/w działów pracy.

Wymagane: wykształcenie średnie, względnie szkoły powszechnej; najmniej trzyletnia praktyka w samorządzie miejskim lub wiejskim. Pożądani reflektanci z ukończonym kursem samorządowym.

Podania z życiorysami, uwierzytelnionymi odpisami świadectw przysyłać: Zarząd Miejski Gryfice woj. szczecińskie.

Posady do objęcia od zaraz.

Burmistrz:

St. Winiarski

Zarząd Gminny Tczew. Wieś w Tczewie Województwo Gdańskie

przyjmie sekretarza gminnego, fachowego samorządowca z dłuższą praktyką samorządową. Uposażenie według VIII grupy uposażeń, wraz z dodatkiem funkcyjnym, równoważnik za mieszkanie, opał i światło, dodatek na stołówkę i ekwiwalent za kartki żywnościowe. Podania wraz z własnoręcznie napisanym życiorysem i uwierzytelnionymi odpisami świadectw, nadsyłać niezwłocznie do Zarządu Gminy Tczew. Stanowisko do objęcia od zaraz.

Kitowski

Wójt Gminy Tczew. Wieś

Wydział Powiatowy w Sierpcu

ogłasza konkurs

na stanowisko Inspektora Samorządu Gm.

Uposażenie do omówienia. Mieszkanie zapewnione. Podania z odpisami świadectw pracy życiorysem kierować do Wydziału Powiatowego w Sierpcu.

Pożrebnych jest kilku

S A M O R Z A D O W C Ó W

z teoretycznym przygotowaniem (ekonomia) oraz praktyką DO PRACY KONCEPCYJNEJ — na pewne stanowiska w Warszawie.

Funkcje i warunki do omówienia. Należy mieć jednak swoje mieszkanie.

Podania kierować należy do Redakcji „Samorządowca” z dołączeniem odpisów świadectw oraz życiorysem do 31.VIII b. r.

Blizszych informacji udzielać nie możemy.

Podana niewykorzystane pozostaną bez odpowiedzi.

Z osobami, które będą odpowiadać warunkom, zostanie nawiązana korespondencja.

Wydział Powiatowy w Drawsku, województwo Szczecińskie

z
ogłasza konkurs na stanowisko
inspektora smorządu gminnego.

Do stanowiska przywiązane są pobory wg VII—VI grupy zależnie od posiadanych kwalifikacji: wraz ze wszelkimi ustawowymi dodatkami. Wymagane jest średnie wykształcenie i co najmniej trzyletnia praktyka samorządowa.

Mieszkanie zapewnić.

Stanowisko do objęcia od zaraz.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

W. Grzybowicz

Starosta

Szybkie obliczanie

L I S T P Ł A C Y

tabele szybkiego mnożenia i dzielenia

tabele podatkowe

ZASTĘPUJE MASZYNĘ DO LICZENIA

Cena zł. 250.—

Wysłać za zał. poczt. Wyd. „Panieon”,

Warszawa, Hoża 48, PKO I-4565

Dyrekcja przy balli

Starajmy się uniknąć błędów w mowie i piśmie. Starajmy się, bo często ustrzec się nie można. Mówi się wtedy: „tak jakoś wyszło”.

Otóż w jednym wspaniałym układzie zbiorowym, wspaniałego miasta o pierwszorzędnym wszelakich specach, czytamy: „pracownik zachowuje prawo do dwudniowego urlopu na własne wesele, na pogrzeb i w razie śmierci żony”.

Czyli pracownik na własnym weselu może być, może też, jak z tego wynika, iść za własnym pogrzebem przy własnym urlopie. (Ja bym już w takiej sytuacji o żaden urlop nie prosił). — Nie może natomiast być na pogrzebie żony, a tylko przy jej śmierci (niech inni się tym martwią).

Dajmy temu problemowi spokój. — smutny, chociaż w interpretacji tego układu — jeśli nie tragiczny to nieprzyjemny.

Przejdźmy tedy do inego zdania tego samego układu, również kłopotliwego. Brzmie ono:

„pranie i reperacja odzieży ochronnej i roboczej należy do członków dyrekcji zakładu”...

Ilustracja tego przepisu wyglądałaby tak:

Na drzwiach Dyrekcji Zakładu wywiesza się w każdy poniedziałek napis:

„dzisiaj Dyrektor nie przyjmuje, odbywa się bowiem tygodniowe pranie” (takie pranie może Dyrekcja urządzić w każdy inny dzień).

I przez dziurkę od klucza można zobaczyć, jak przepasany fartuchem dyrektor — pierze. Wokoło balli krzają się radcy zakładowi (w ramach współdziałania rady z dyrekcją) i czy tu kręca bieleżną, czy wodę grzeją, czy suszą...

We wtorek w gabinecie dyrektora, znów dywan, wytworne biurko i ani śladu z pralni.

Wnioskując stąd, nie ślimy się na sztuczny, czy pusty styl, mówimy i piszmy poprostu, jak czujemy.

W ramach współzawodnictwa starajmy się współzawodniczyć w czystości i prostocie mowy. Jeż.

Zarząd Gminny w Smolecu, pow. Wrocławski
ogłasza konkurs

na stanowisko sekretarza gminnego.

Uposażenie według VII stopnia wraz z wszelkimi dodatkami dla pracowników samorządowych. Od kandydata wymagane jest wykształcenie średnie oraz przynajmniej 5-letnia praktyka w samorządzie ze znajomością przepisów kasowo-rachunkowych. Od sekretarzy gminnych, którzy wykażą się przynajmniej 5-letnią praktyką na stanowisku sekretarza gminnego, mogą być zwolnieni od wykazania się wykształceniem średnim. Warunki mieszkaniowe do omówienia na miejscu. Gmina Smolec leży 12 km. od Wrocławia, stacja kolejowa, poczta na miejscu.

Podania z odpisami świadectw należy składać w Zarządzie Gminnym Smolec. Posada do objęcia natychmiast.

Wójt:
A. Mazur

Wydział Powiatowy w Złotowie, woj. szczecińskie
ogłasza konkurs

na stanowisko zastępcy inspektora smorządu gminnego w IX—VI gr. uposażenia, wraz ze wszystkimi dodatkami.

Posada do objęcia od zaraz.

Do podania dołączyć należy odpisy świadectwa szkolnego, zaświadczeń ukończenia kursów samorządowych, oraz dowodów praktyki w samorządzie terytorialnym i inne załączniki.

p. o. Przewodniczącego Wydziału Powiatowego

Przybył Leon
Wicestarosta

ZAOFIAROWANE

Pracownik samorządowy z długoletnią praktyką samorządową na terenie Woj. Śląsko-Dąbrowskiego przyjmuje stanowisko inspektora samorządowego sekretarza Wydziału Powiatowego lub Zarządu Miejskiego na terenie Woj. Poznańskiego. Możliwa jest ewent. zamiana.

Zgłoszenia do Administracji „Samorządowca” dla Em.

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Zarząd Główny posiada w P. K. O. dwa konta:

Nr I-4601 jest kontem Składnicy i na nie należy przysyłać wszelkie wpłaty, wynikające z zamówień, oraz należności Składnicy za księgi i druki.

Na konto Nr I-1526 należy przysyłać składki na prenumeratę „Samorządowca”, oraz inne należności Związkowe.

Usprawni i ułatwi to pracę.

SAMORZĄDOWIEC

Twoje pismo

Wpłać prenumeratę — o ile uważasz —
że spełnia swe zadania

DEPESZA

Do Zarządu Głównego Związku Samorządowców

W ZGODNYM WYSŁĘKU ODBUDOWY GOSPODARCZEJ POLSKI LUDOWEJ, ROBOTNICY, TECHNICY I INŻYNIEROWIE DZIEWIĘCIU ELEKTROWNI DOLNOŚLĄSKIEGO ZJEDNOCZENIA ENERGETYCZNEGO, PODPISALI W DNIU DZISIEJSZYM UMOWĘ O WSPÓŁZAWODNICTWO PRACY. WSPÓLNA PRACA DLA WSPÓLNEGO CELU, ROBOTNIK I INTELIGENT POLSKI, JESZCZE RAZ OKAZĄ MIĘDZYNARODOWEMU KAPITALIZMOWI SWĄ NIEZŁOMNĄ WOLĘ BUDOWY POTĘGI GOSPODARCZEJ PAŃSTWA KLASY PRACUJĄCEJ,

ZAŁOGA ELEKTROWNI ZEODS.

Od Zarządu Głównego

CAŁOŚĆ OMÓWIMY W NASTĘPNYM NUMERZE.

CZEŚĆ POLSKIEMU ROBOTNIKOWI I INTELIGENTOWI —
PRACOWNIKOM ENERGETYKI OKRĘGU DOLNOŚLĄSKIEGO.

SERDECZNIE ŻYCZYMY NAJLEPSZYCH WYNIKÓW.

SPIS TREŚCI: W. M. W rocznicę PKWN. — Plenum Zarządu Głównego. — J. Bednarz: Nasza akcja społeczna. — Z życia organizacyjnego. — S. P. Akcja społeczna. — Współzaw. kult. — Listy. — Odpowiedzi. — Spółdzielczość. — Przegląd pol. — W cieniu pokrzywy. — Ogłoszenia.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Al. Jerozolimskie 51. Skrz. p. 345.

Redaktor przyjmuje: środy, czwartki i piątki godz. 9 — 10. Sekretariat czynny codziennie od 9 — 14.
Tel. 88-6-40.

Komitet Redakcyjny.

Wydawca: Związek Zaw. Pracown. Samorz. Terytorialnego i Instytucji Użyteczności Publicznej R. P.

Prenumerata kwartalna zł 30.—. Cena numeru zł 10. —. Konto P.K.O. I-1526. Konto K.K.O. m. st. W-wy 127.

Zakł. Graf. „Dzwignia“, W-wa, Widok 24. B 53997